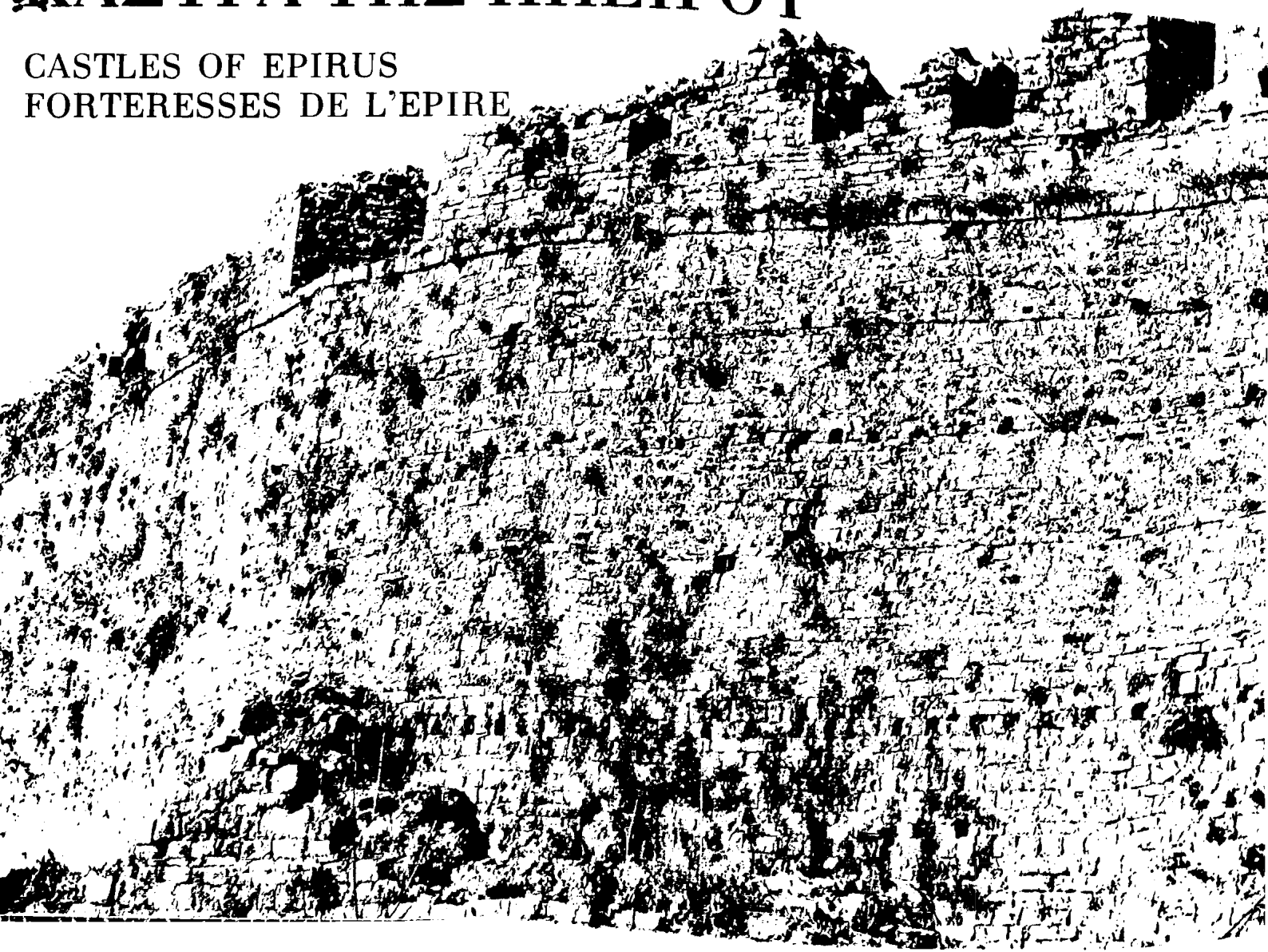

ΚΑΣΤΡΑ ΤΗΣ ΗΠΕΙΡΟΥ

CASTLES OF EPIRUS
FORTERESSES DE L'ÉPIRE

**ΚΑΣΤΡΑ
ΤΗΣ
ΗΠΕΙΡΟΥ**

© ΒΑΣ. Κ. ΜΑΡΓΑΡΗΣ
ΕΥΡΥΠΙΔΟΥ 9 ΓΙΑΝΝΙΝΑ, ΤΗΛ. 30665

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΙΑΘΕΣΗ: ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟ ΚΑΡΔΑΜΙΤΣΑ
ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ 8 ΑΘΗΝΑ, ΤΗΛ. 3615156

ΒΑΣ. Κ. ΜΑΡΓΑΡΗ

ΚΑΣΤΡΑ ΤΗΣ ΗΠΕΙΡΟΥ

ΓΙΑΝΝΙΝΑ 1985

Η Ήπειρος, καθώς κι όλη η Ελλάδα, είναι γιομάτη από κάστρα. Σε κάθε γωνιά της μικρής μας χώρας, απ' τη Μακεδονία ως την Κρήτη κι' απ' την Πελοπόννησο ως τις εσχατιές της Θράκης, πανάρχαια, μεσαιωνικά και νεώτερα κάστρα στολίζουν τον τόπο και κρατούν σφιχτά μέσα τους τα τεκμήρια της πραγματικής ιστορίας της φυλής μας. Τείχη γκρίζα —συχνά θαυμαστά διατηρημένα απ' του καιρού το διάβα— επάλξεις και προμαχώνες, προστάτες της χώρας στους άγριους χρόνους του παρελθόντος, στέκουν μπρος μας σκυθρωπά κι' έρημα, σιωπηλά κι' όμως φορτωμένα ιστορικό βάρος, σφραγίδες ανεξήτητες του βιβλίου του ελληνισμού. Η βαριά τους όψη, σοβαρή κι' απόκοσμη —θαρρείς— σου προκαλεί τη μαγειά και τον θαυμασμό εκείνον, που ξέρουν να κλείνουν μέσα τους τα παλιά ντοκουμέντα.

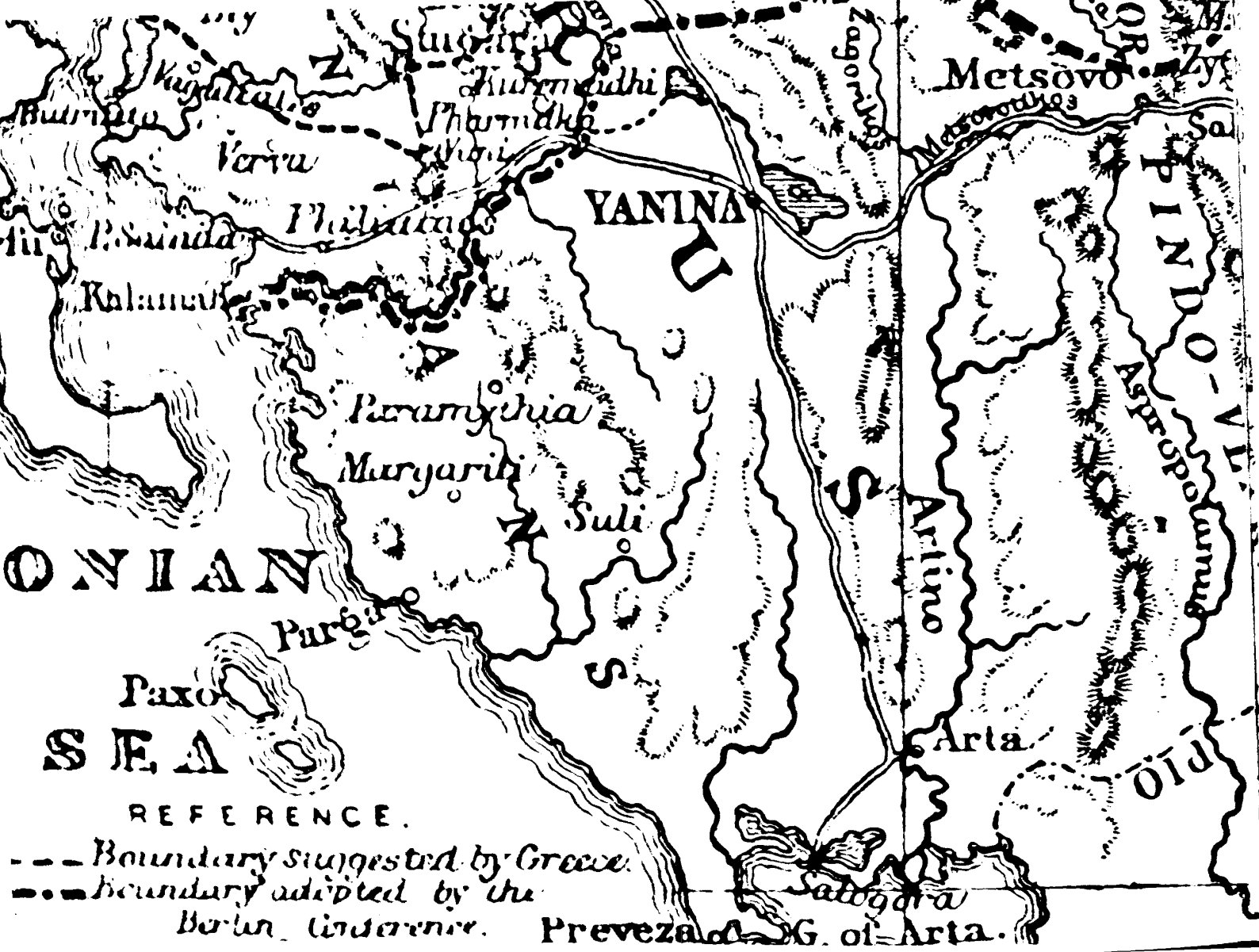
Τα κάστρα της Ηπείρου, ιστορες της ξεχωριστής —και σχεδόν απομονωμένης— τούτης γωνιάς της Ελλάδος, κρατούν την ίδια μοίρα με τα άλλα του τόπου. Από τούτα τα ηπειρωτικά κάστρα* είναι και οι φωτογραφίες του βιβλίου. Β.Μ.

* της ελληνικής Ηπείρου, βέβαια.

του Άγγελου

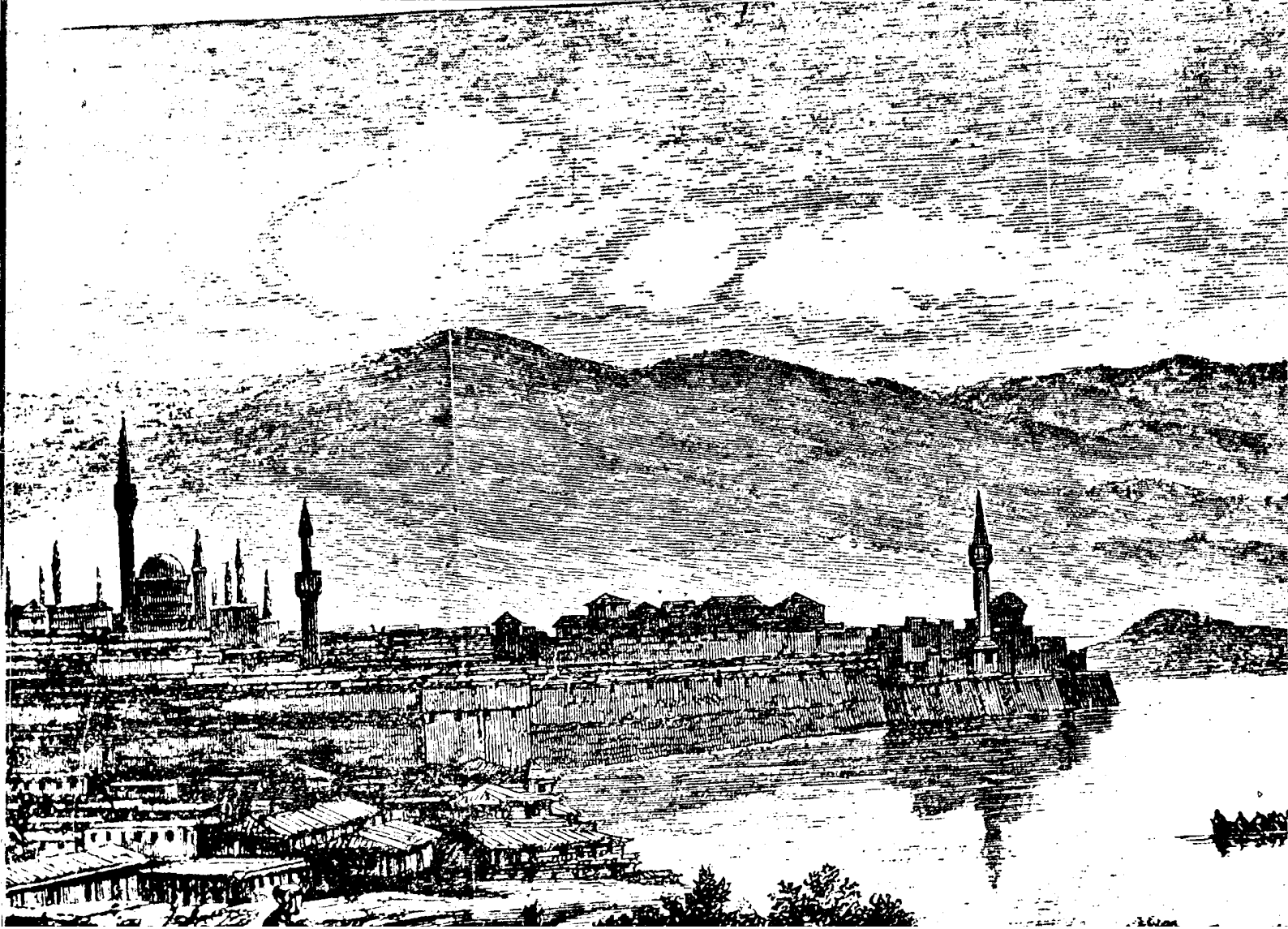
Το σημερινό κάστρο των Ιωαννίνων είναι δημιούργημα του Αλή Πασά και χτίστηκε στα τέλη του 18ου αι. πάνω σε προγενέστερα μεσαιωνικά τείχη, για τα οποία μας μιλά η Άννα Κομνημή. Σίγουρα υπήρχε κάστρο στην πόλη πριν από τα τέλη της πρώτης χιλιετηρίδας, αφού ο Νορμανδός Βοημούδος, που την καταλαμβάνει το 1082, βρίσκει εκεί φρούριο. Από τη βυζαντινή εποχή, εξάλλου, υπάρχουν σημαντικά κομμάτια στο κάστρο. Πεντακόσια μέτρα πιο δυτικά υψώνεται το σύγχρονό του φρούριο «Λιθαρίτσια».

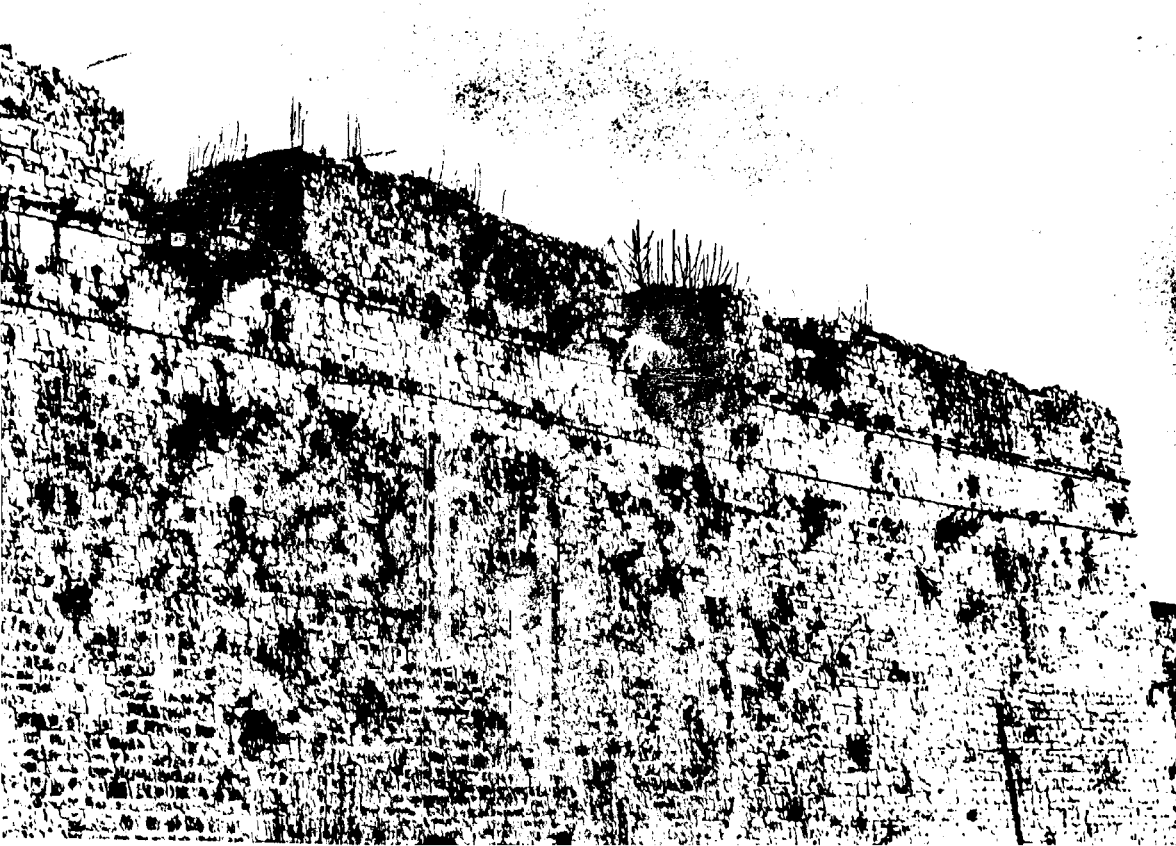
The castle of Ioannina was built at the end of 18th century by Ali Pasha on the ruins of an older Byzantine castle, parts of which are still preserved. The fort of «Litharitsia», which is almost contemporary rises 500m. further to the west.

La forteresse de Jannina a été bâtie par Ali Pacha á la fin du 18e siècle sur les remparts d' une ancienne forteresse byzantine dont les restes existent encore. A 500 mètres du côté de l' Ouest se dresse la forteresse «Litharitsia» qui date à peu près du même siècle.

Γιάννινα: παλιά γκραβούρα

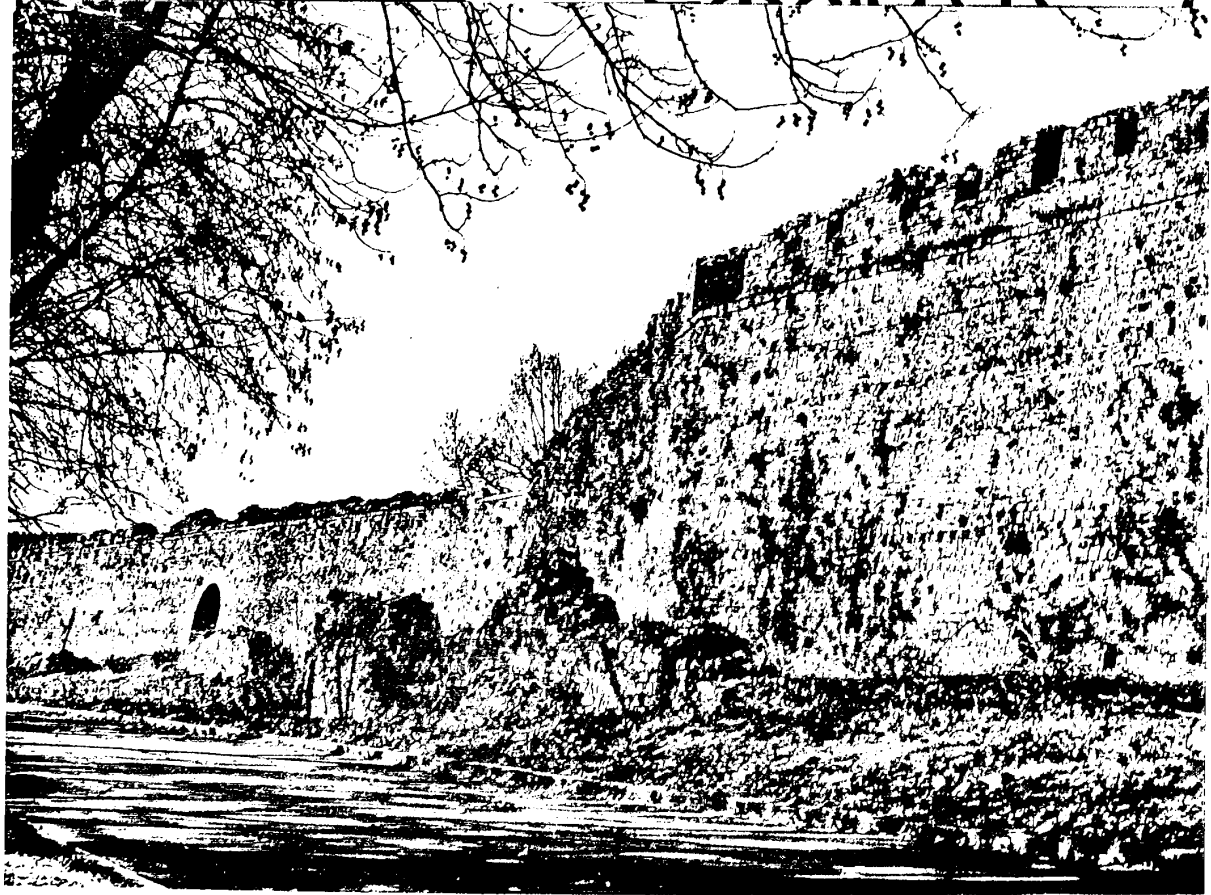

επάλξεις, δυτική πλευρά

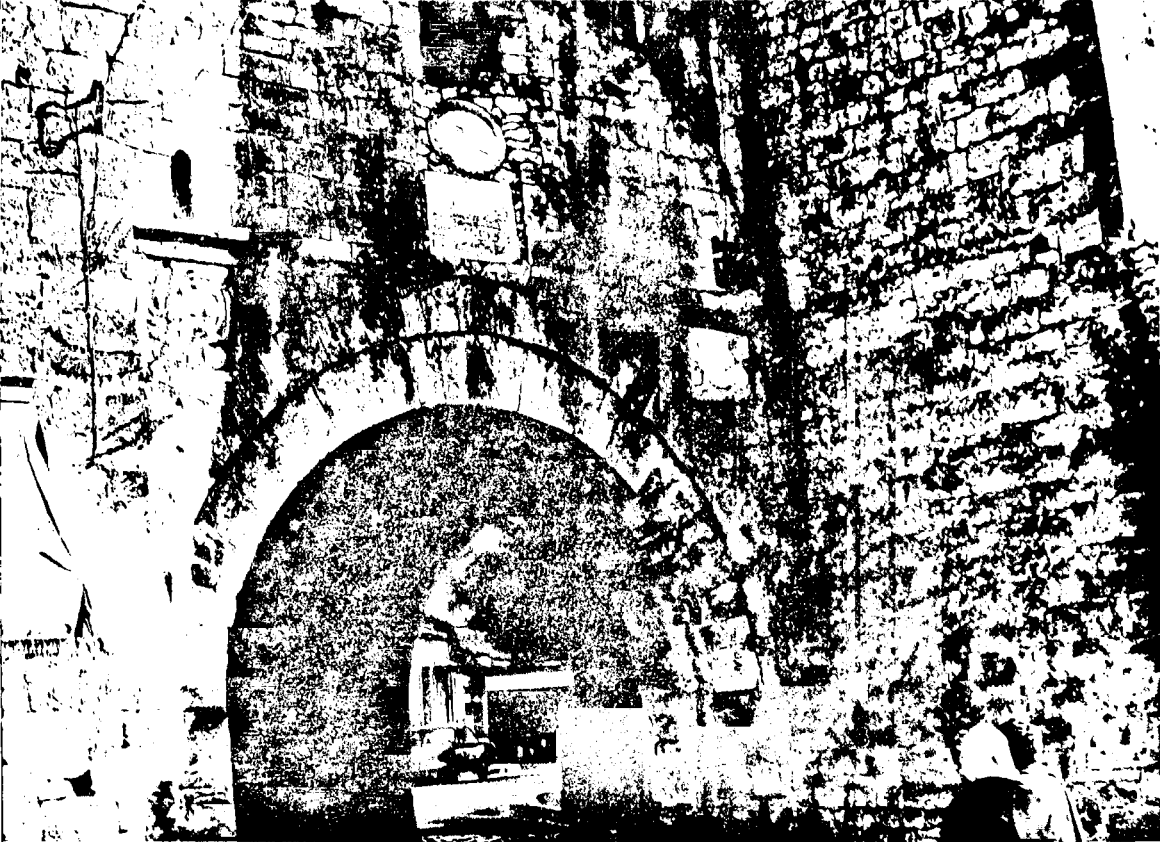

νότια πλευρά

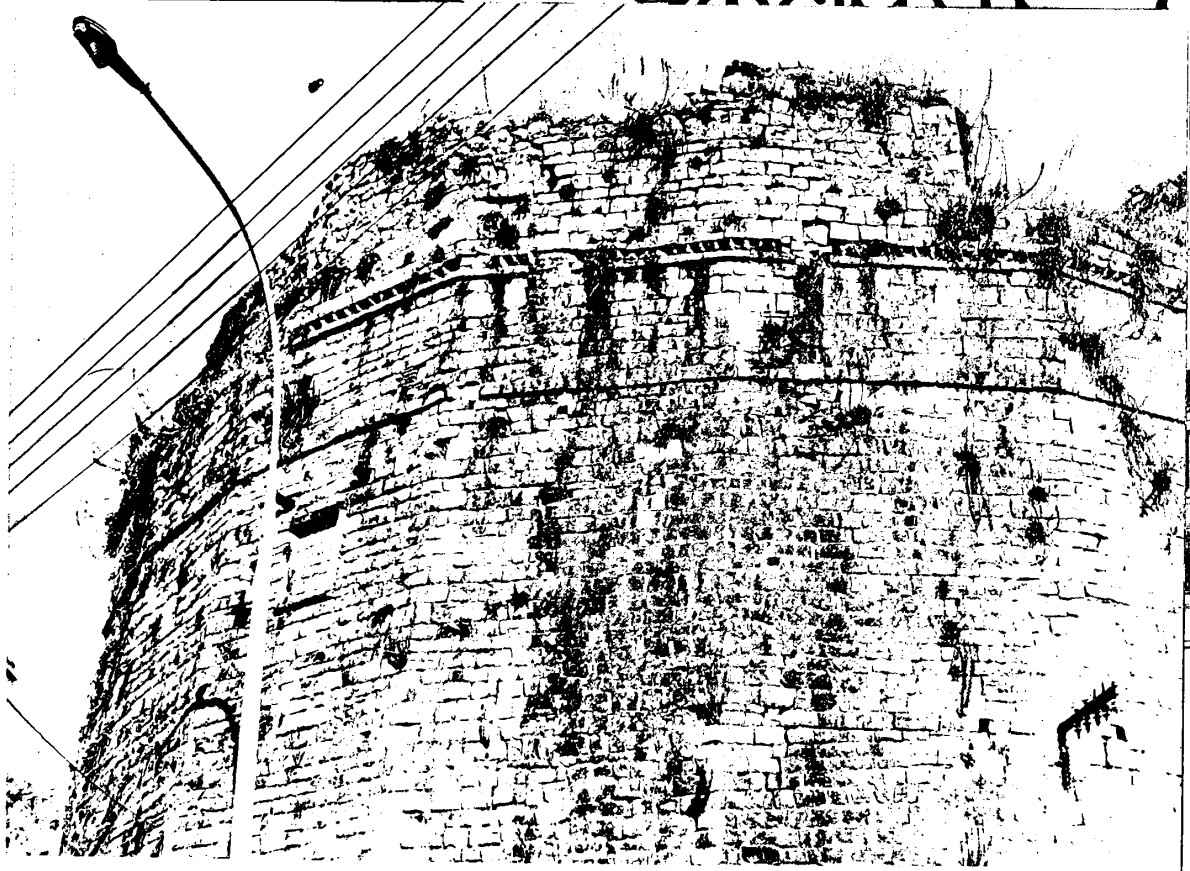

κεντρική πύλη

προμαχώνας, δυτική πλευρά

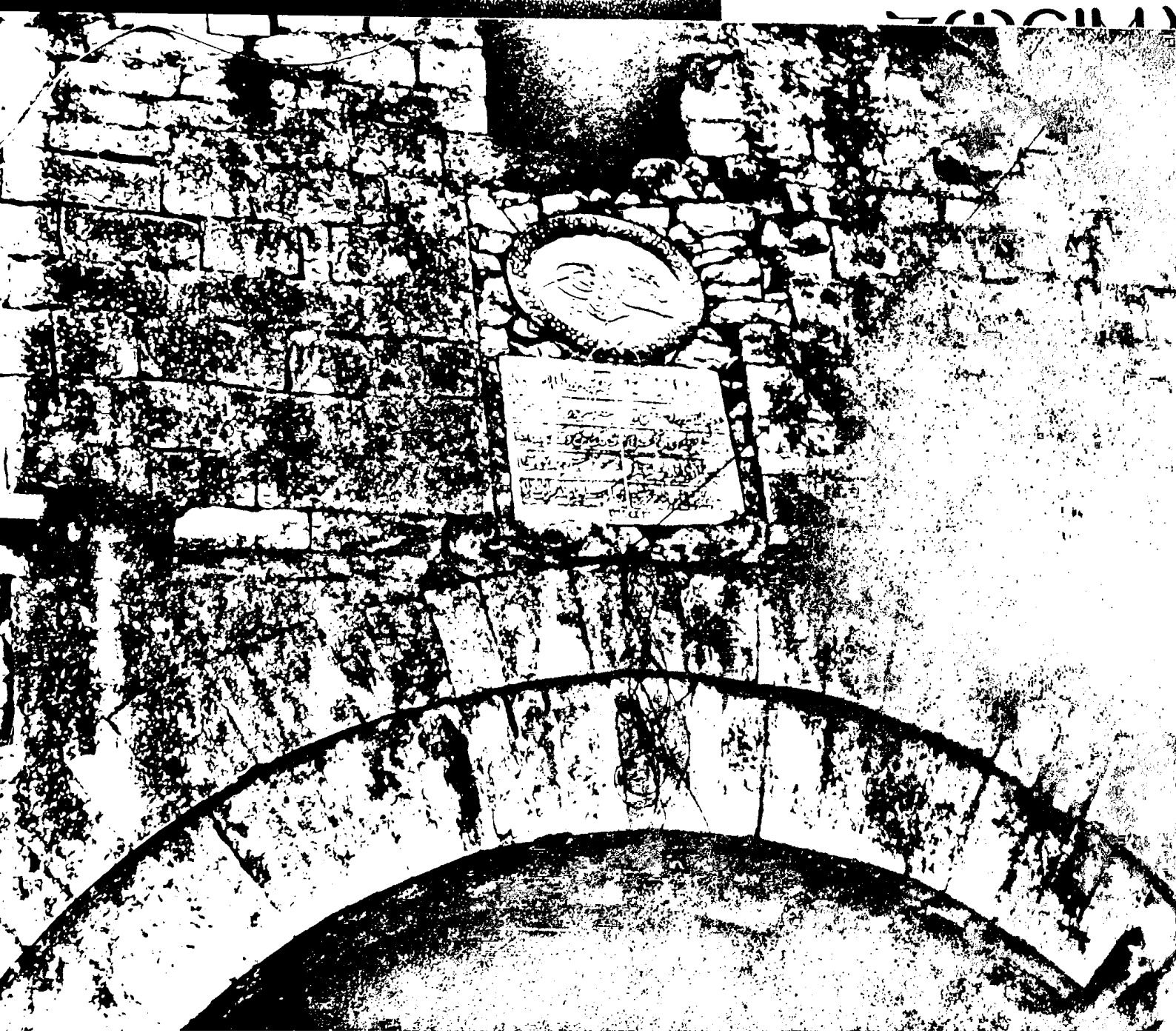

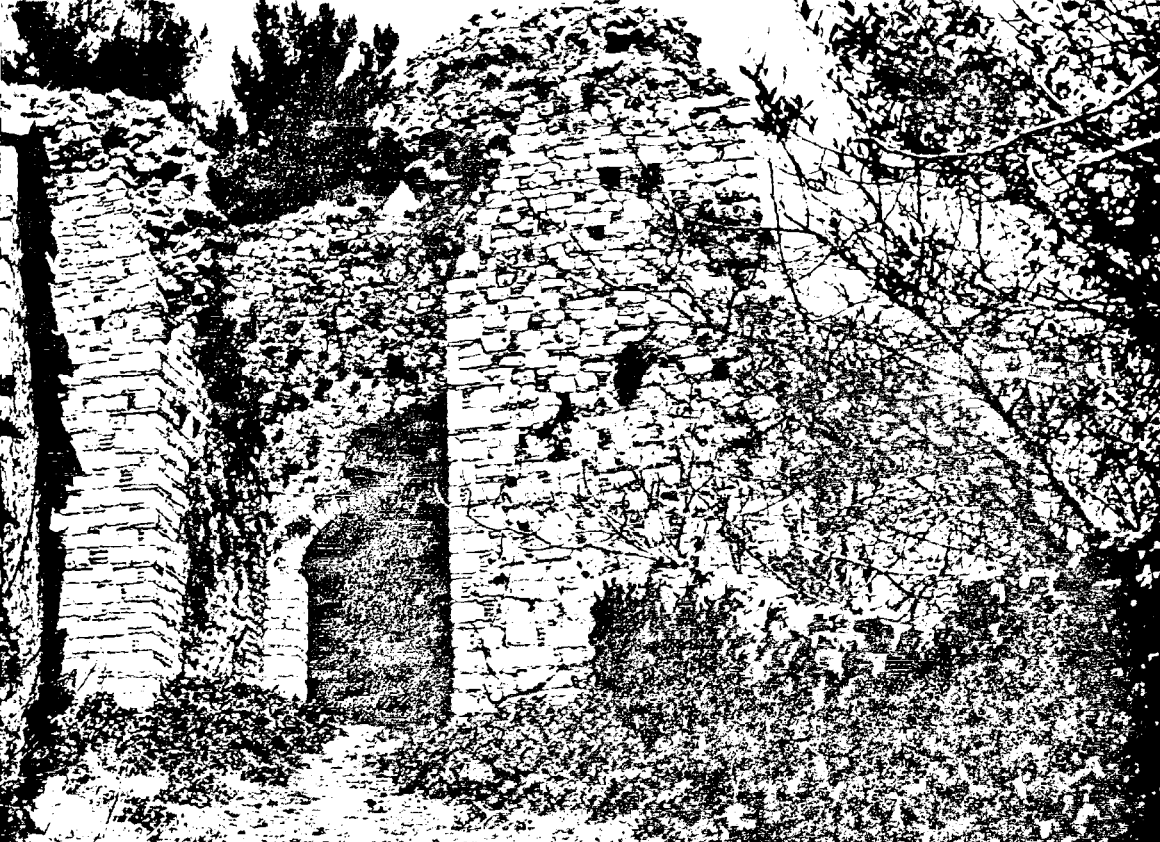

νότιο τείχος

κεντροειδή πύλη, λεπτομέρεια

μεσαιωνικός πύργος

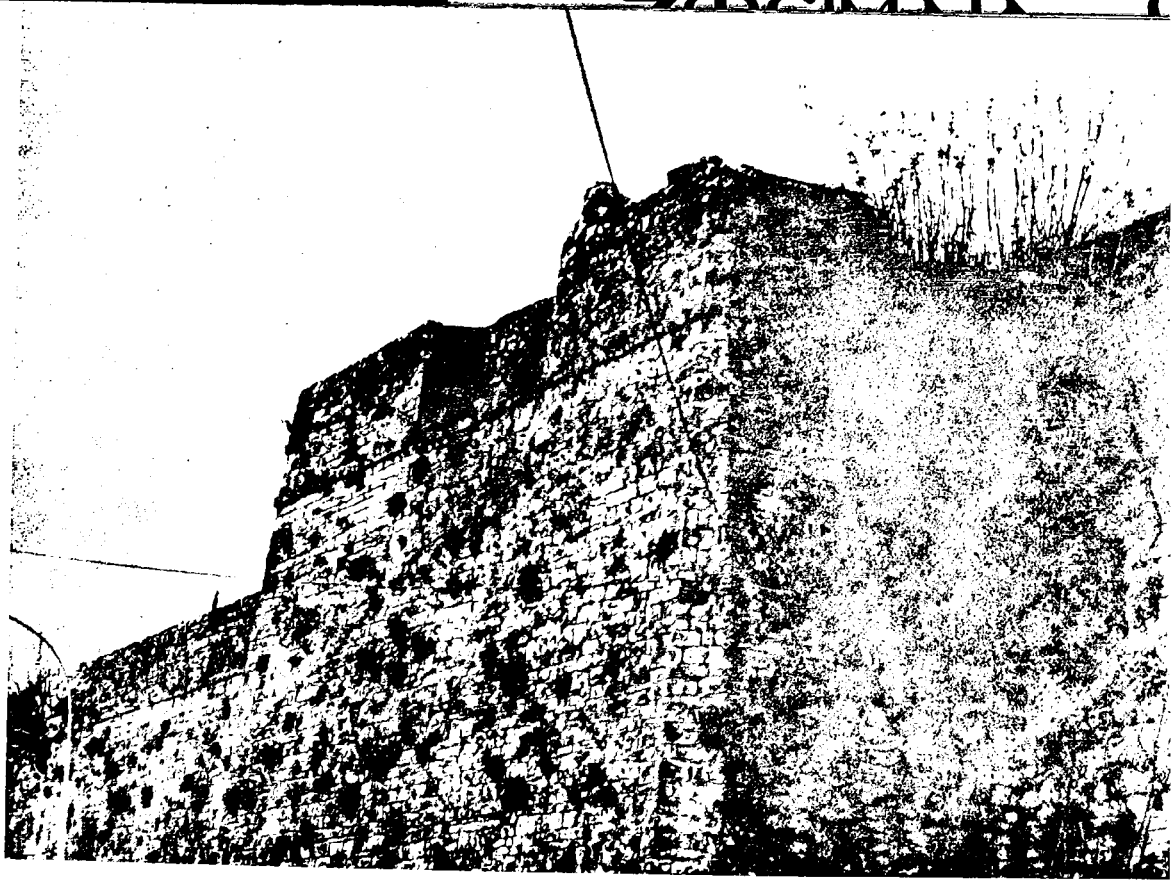
επάξεις

βορεινή πύλη

βορεινό τείχος

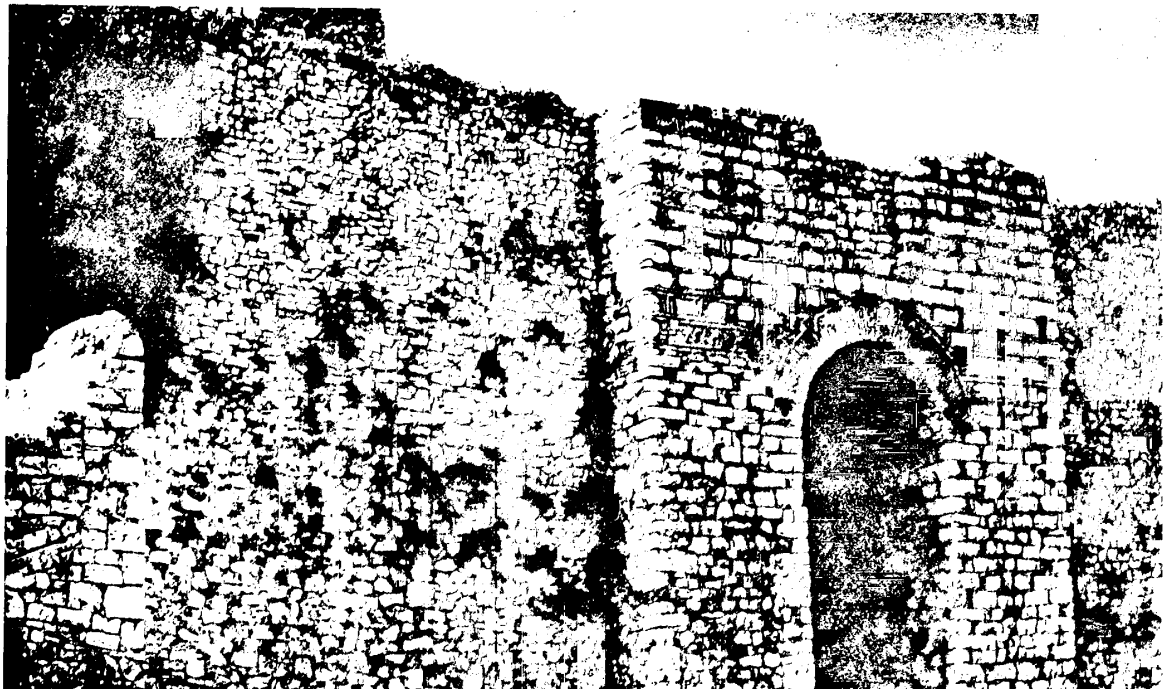

νότια πανύψηλα τεύχη

ο βυζαντινός «Πύργος του Θωμά»

το φρούριο «Αθαρτία»

«Λιθάρτσια», ανατολική πλευρά

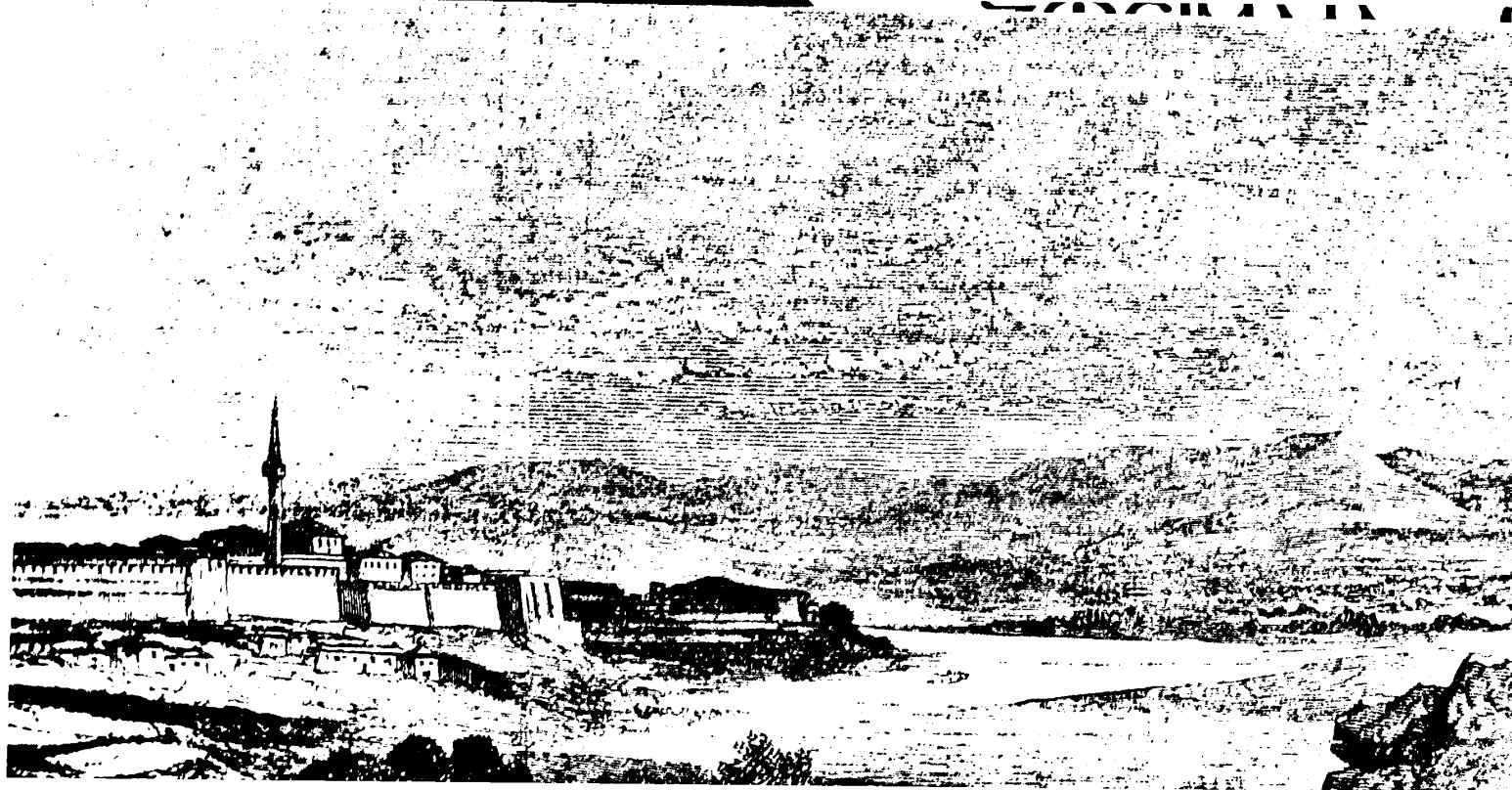
Το βυζαντινό κάστρο της Άρτας χτίστηκε πάνω στα θεμέλια ισχυρού πανάρχαιου κάστρου. Και σήμερα ακόμη οι βάσεις της παλιάς τούτης ακρόπολης της Ηπείρου με τους σγκόλιθους των εναπομεινάντων τειχών και την τεχνική τους μας προκαλούν το θαυμασμό.

The Byzantine castle of Arta was built on the foundations of a very ancient castle. These foundations are admired even nowadays.

La forteresse byzantine de Arta a été bâtie sur les remparts d' une forteresse très ancienne, dont la technique de construction nous inspire l' admiration même aujourd' hui.

Άρτα: παλιά γραβούρα

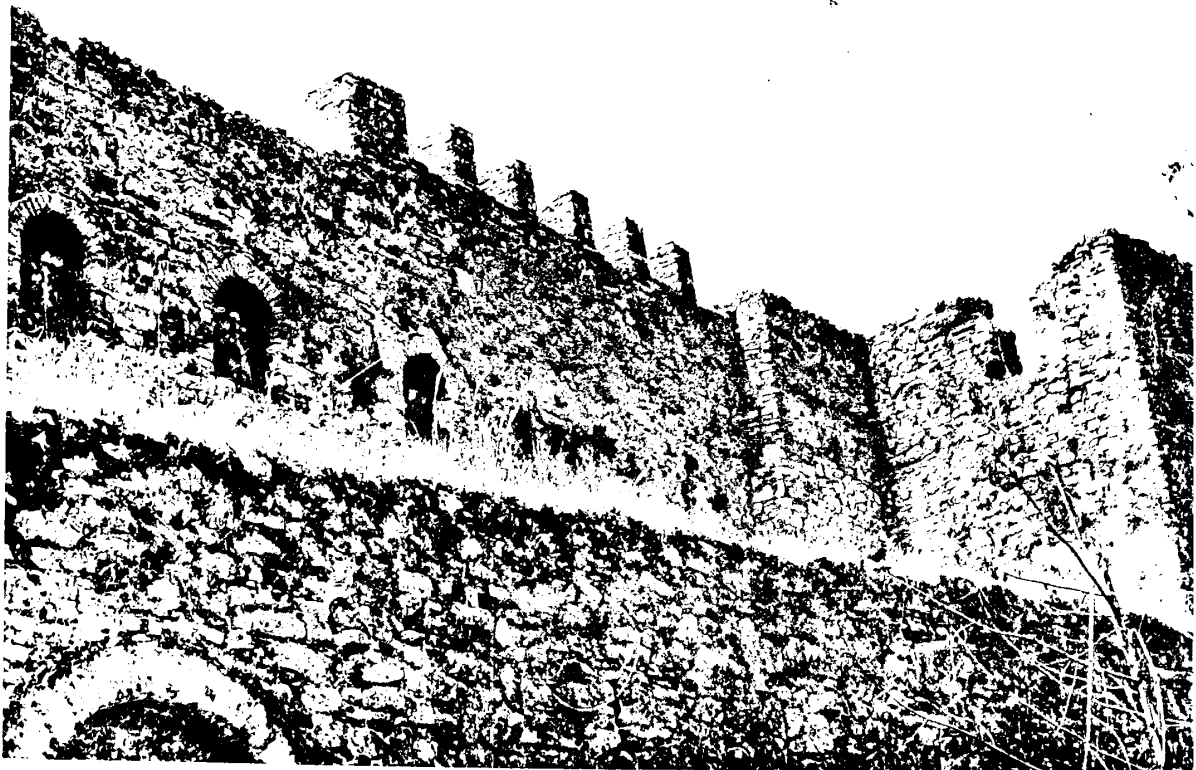

επάξεις

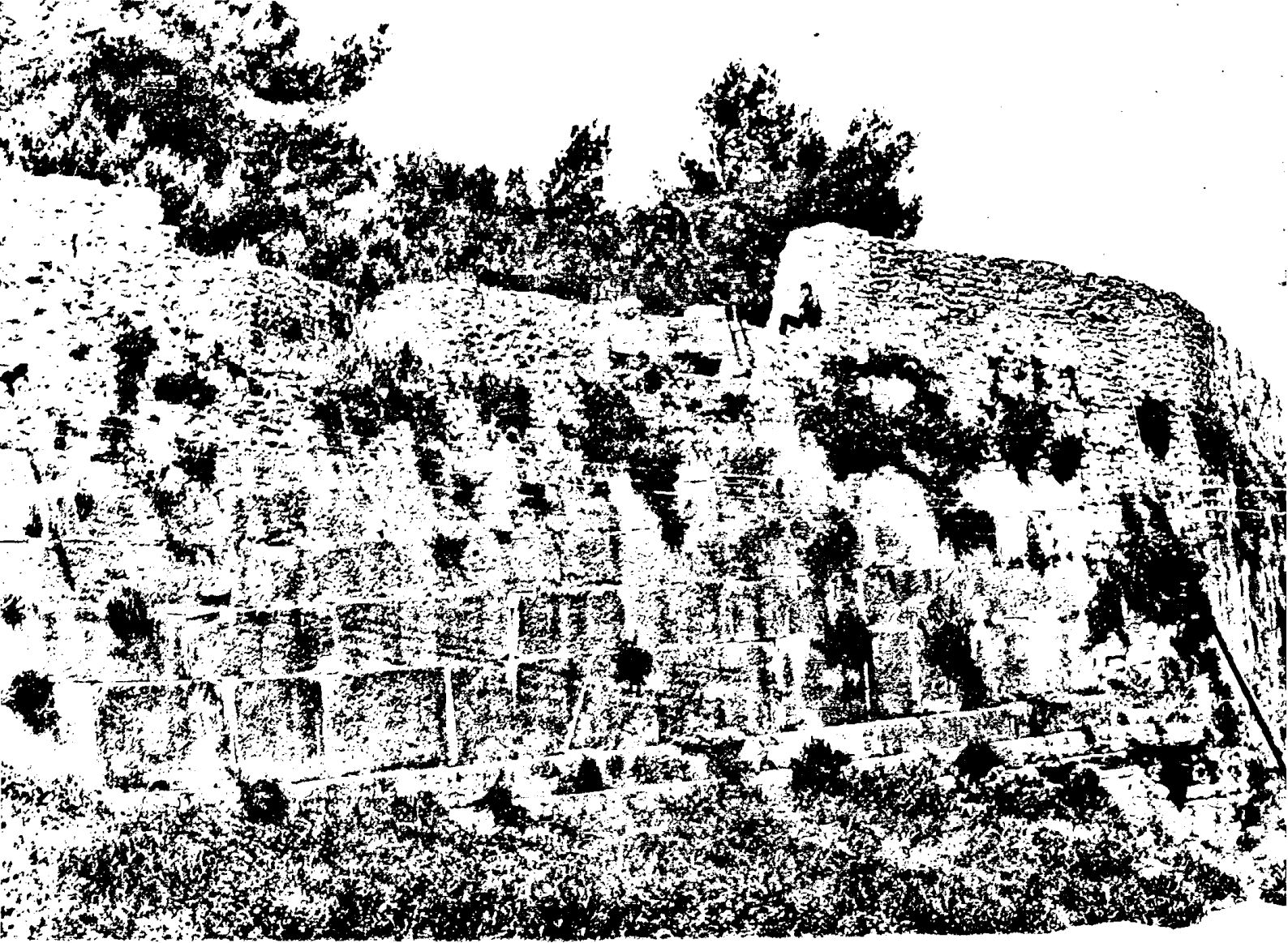

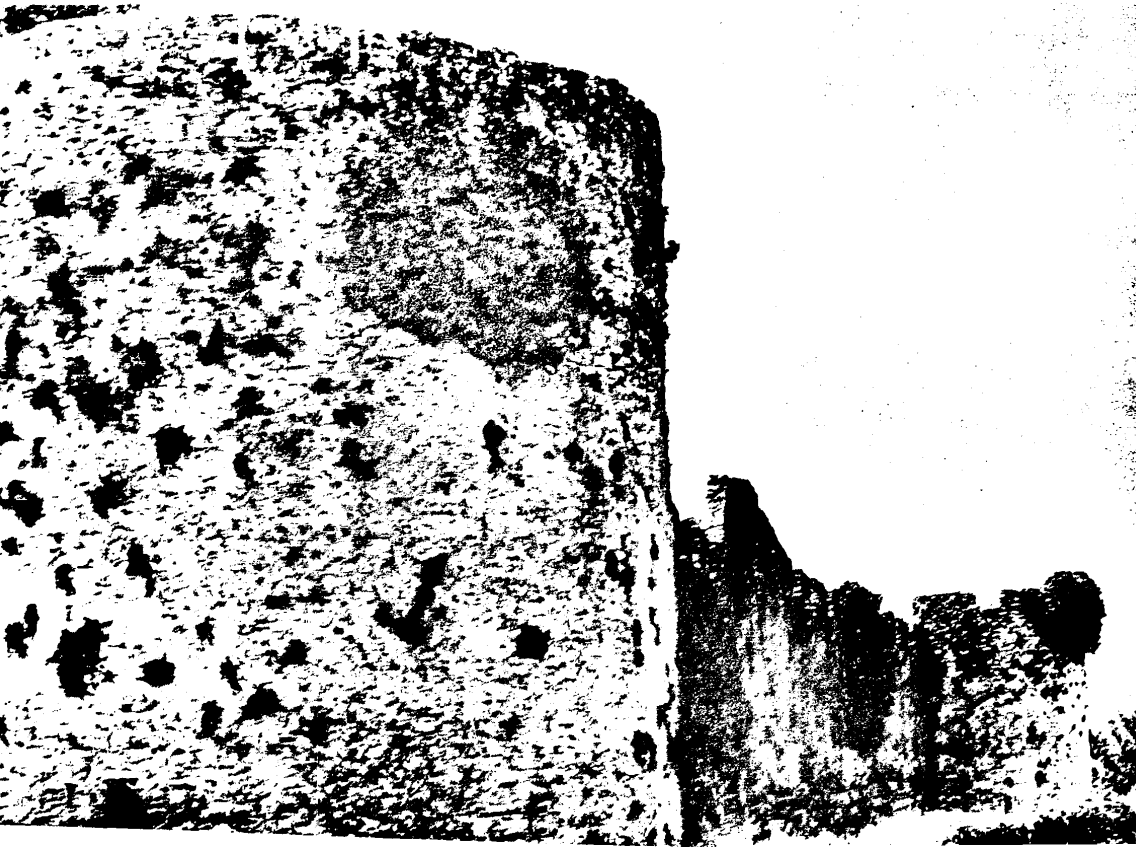
κοντά στην κεντρική πύλη

πύργος στη νότια πλευρά

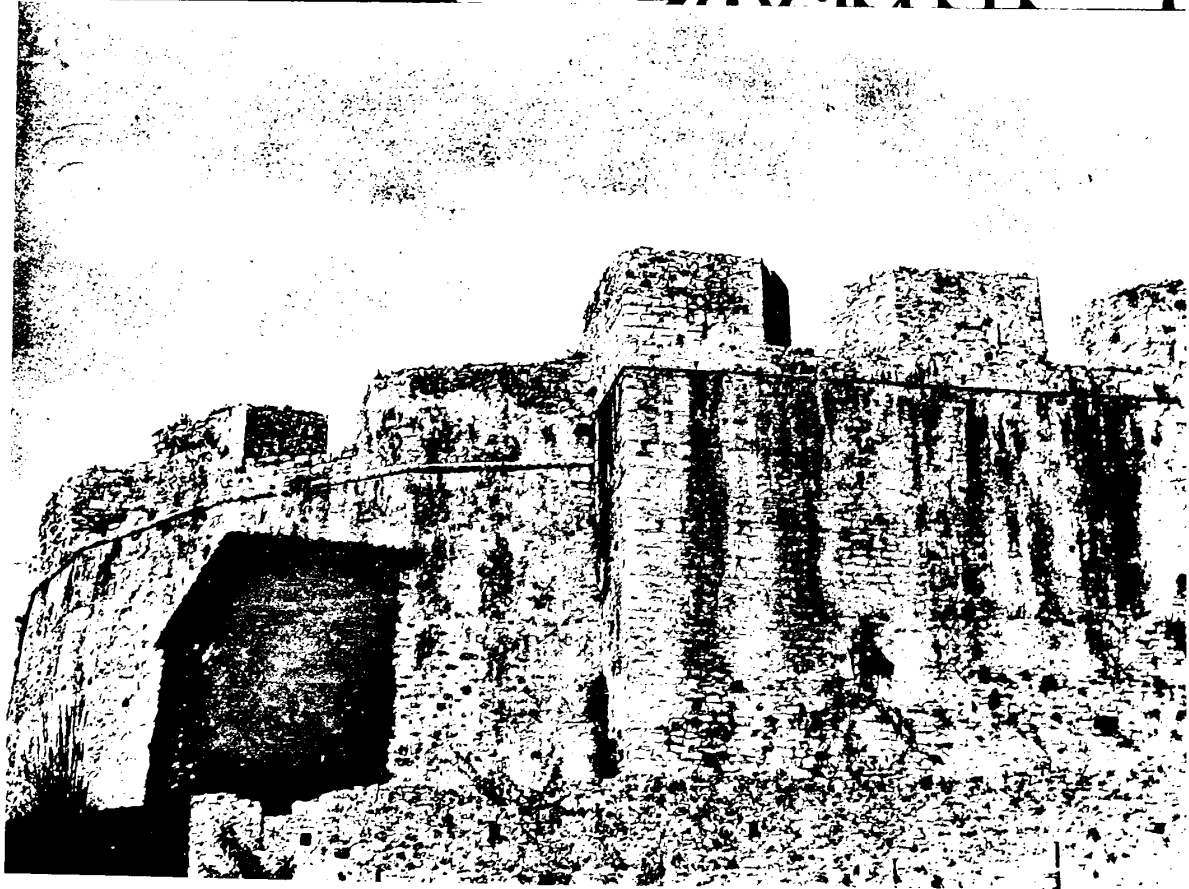

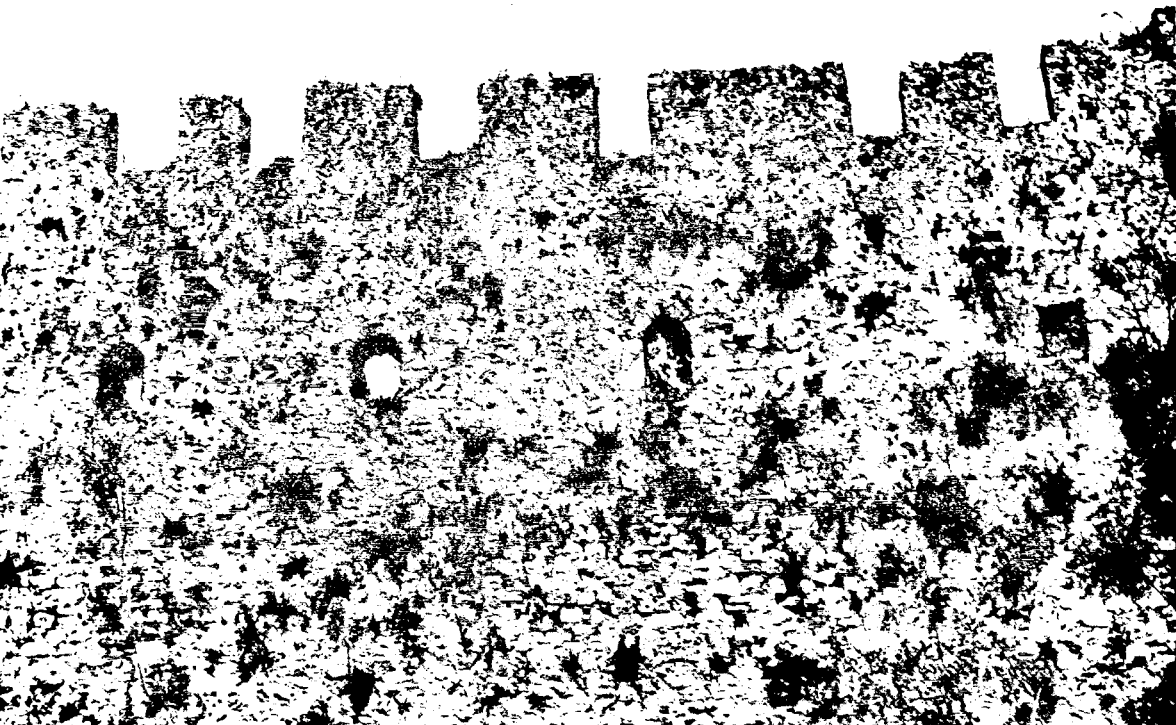
πύργοι της βόρειας πλευράς

προμαχώνες

νότιο τείχος

επάλξεις

Το κάστρο των Ρωγών, στη σημερινή του μορφή, κτίστηκε από τους βυζαντινούς περί τον 13ον αι. Όμως οι πρώτες οχυρώσεις της περιοχής ανάγονται στην 5ην εκατονταετηρίδα π.Χ. Οι Ρωμαίοι αργότερα, τον τρίτον χριστιανικόν αιώνα, συμπλήρωσαν και ισχυροποίησαν τα τείχη.

The castle of Rogai was built by the Byzantines on the ancient fort of the town (5th cent. B.C.). Some walls of this castle are still preserved.

La forteresse des Rogons a été bâtie par les byzantins sur l' ancienne forteresse (5e siècle) de la ville. Quelques murailles se trouvent encore aujourd' hui.

Το κάστρο των Ρωγών: γενική άποψη

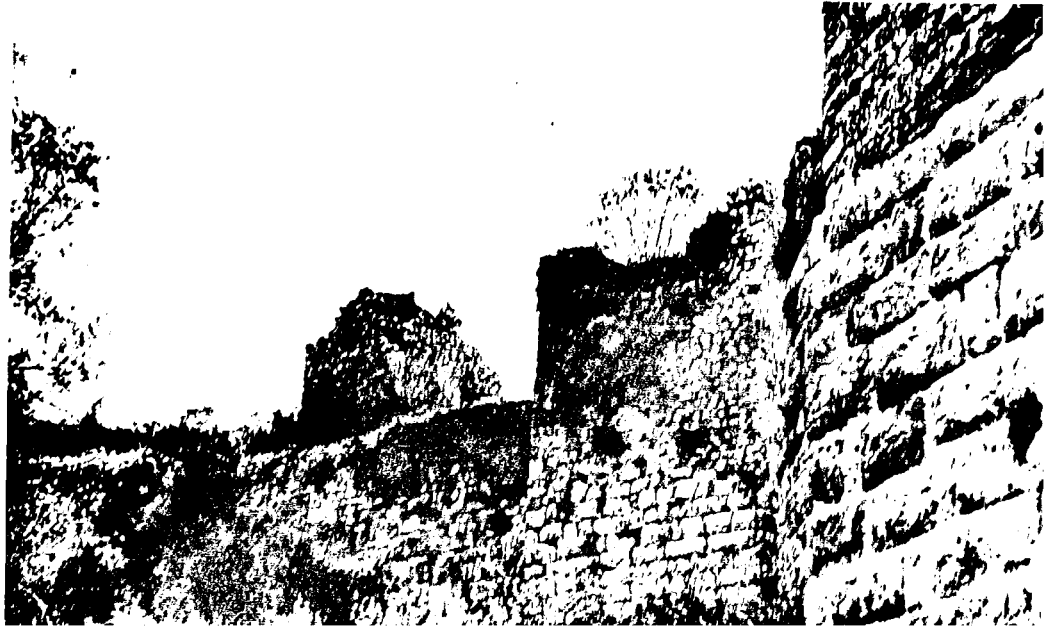

νότια, Ακρόπολη

αρχαίο τεύχος

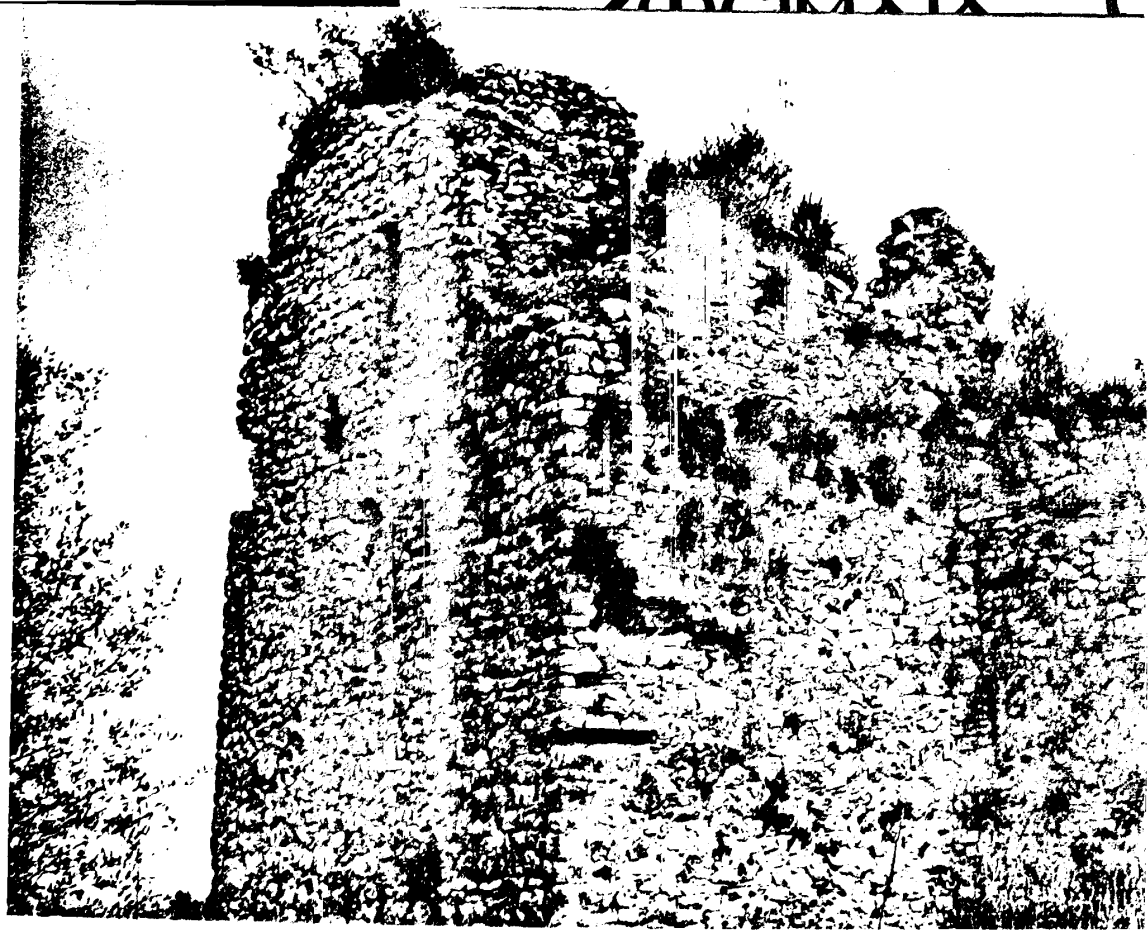

δυτική πλευρά

πύργος στο δυτικό μέρος

Το ισχυρό κάστρο της Νικόπολης χτίστηκε περί τον 5ον μ.Χ. αι. από τους Βυζαντινούς. Κατά τους υστεροβυζαντινούς χρόνους εντούτοις, μετά τις επιδρομές και την άγρια καταστροφή της πόλης από τον Βούλγαρο Ντέλιαν, σχεδόν ξαναχτίστηκε.

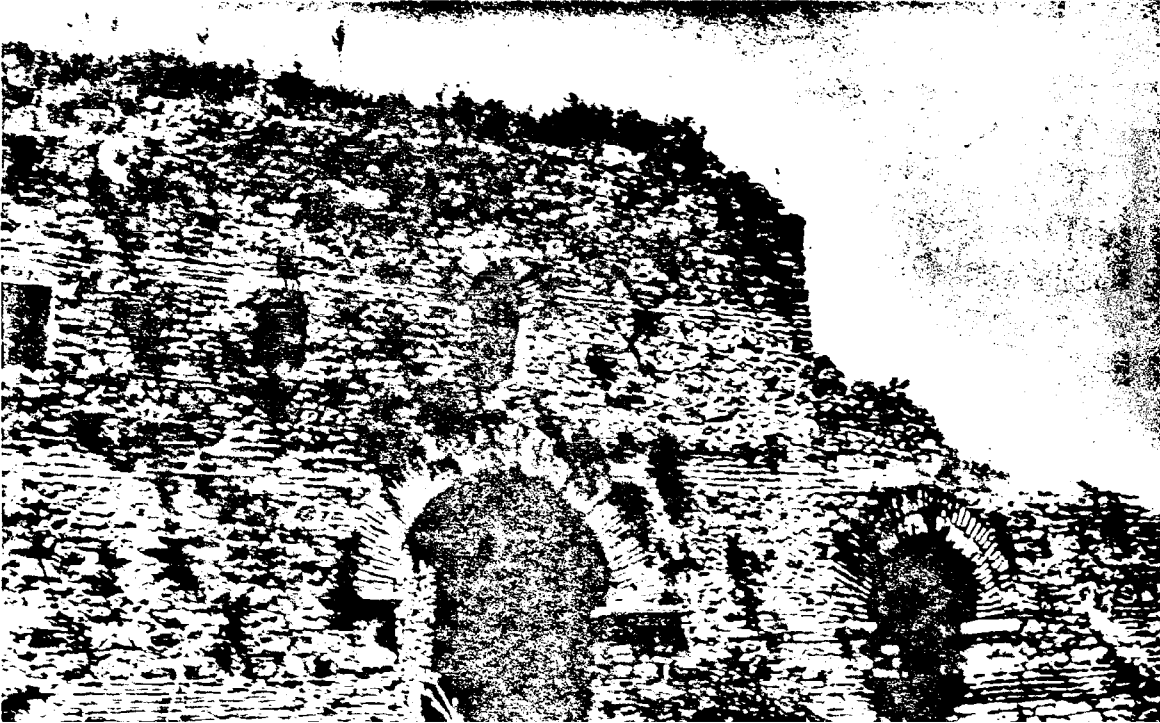
Built in the fifth century A.D. the powerful castle of Nicopolis was rebuilt during the late byzantine times.

La grande forteresse de Nicopolis datée du 5e siècle a été reconstruite pendant les derniers temps byzantins.

Νικόπολη: άποψη «Παλιόκαστρου»

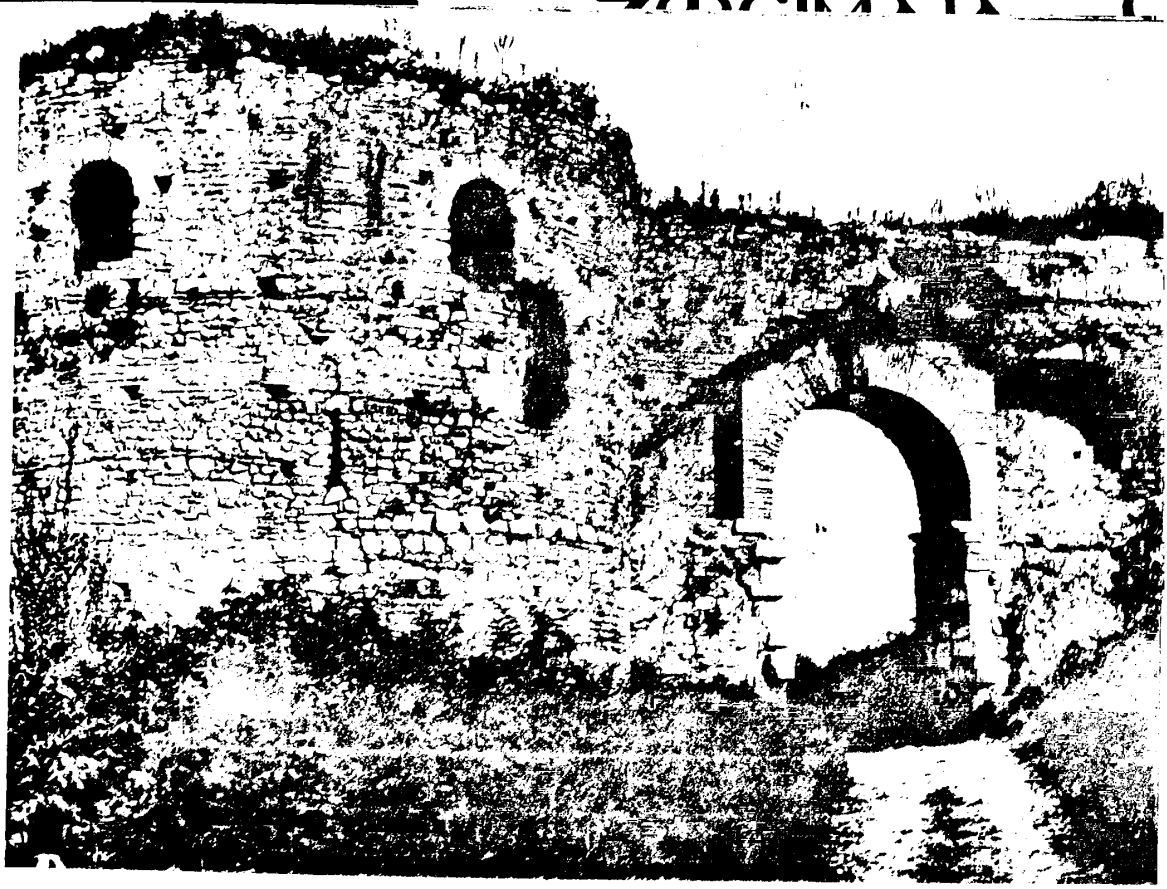

ανατολική πλευρά

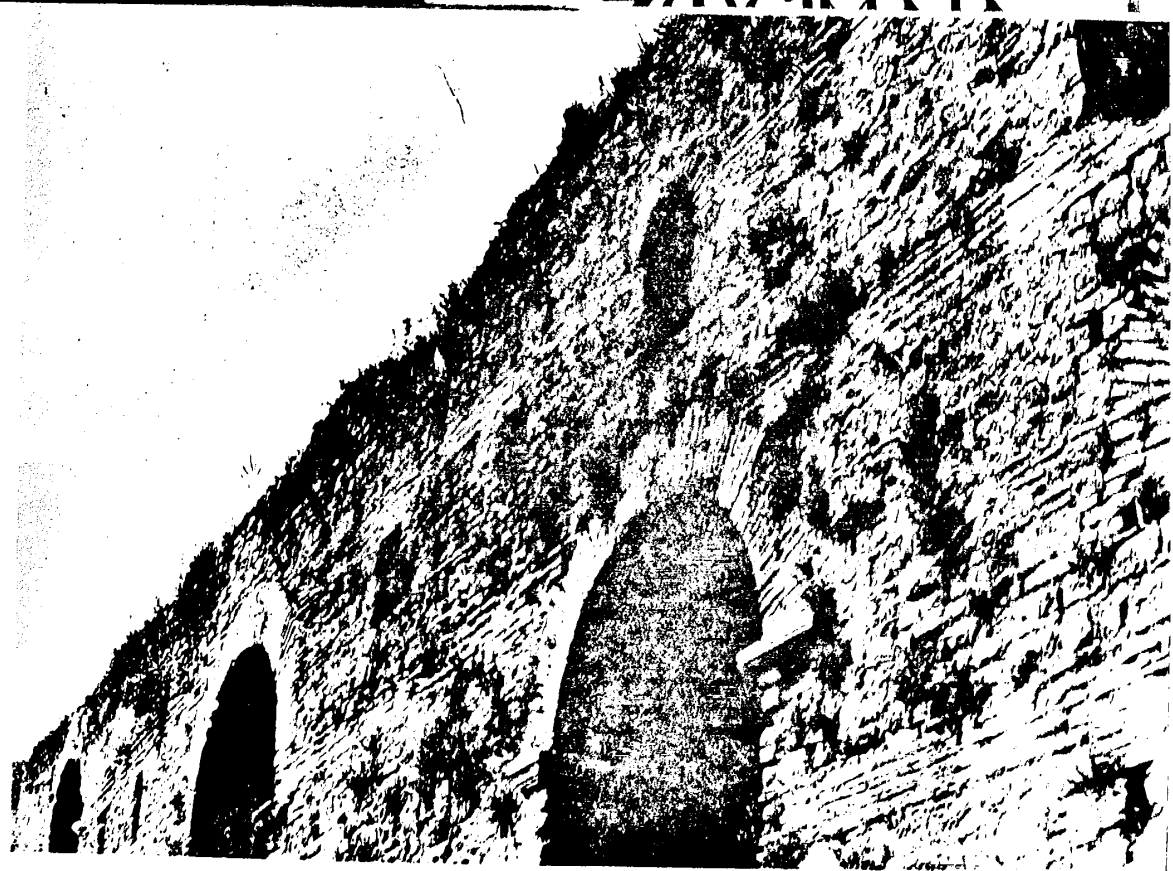
κεντρική πύλη

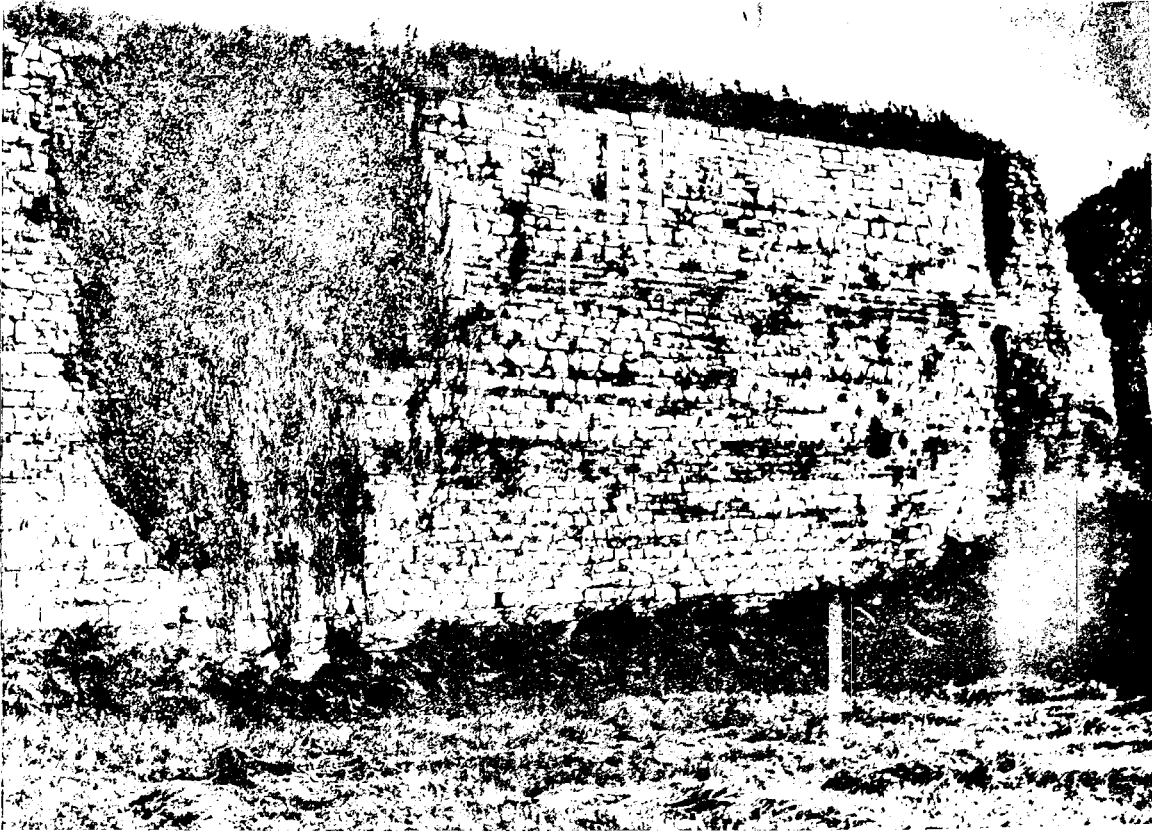
τέλη, δυτικά

καμάρες

στη δυτική πλευρά

λεπτομέρεια

πύργος κοντά στην έξοδο

δυτικό τείχος

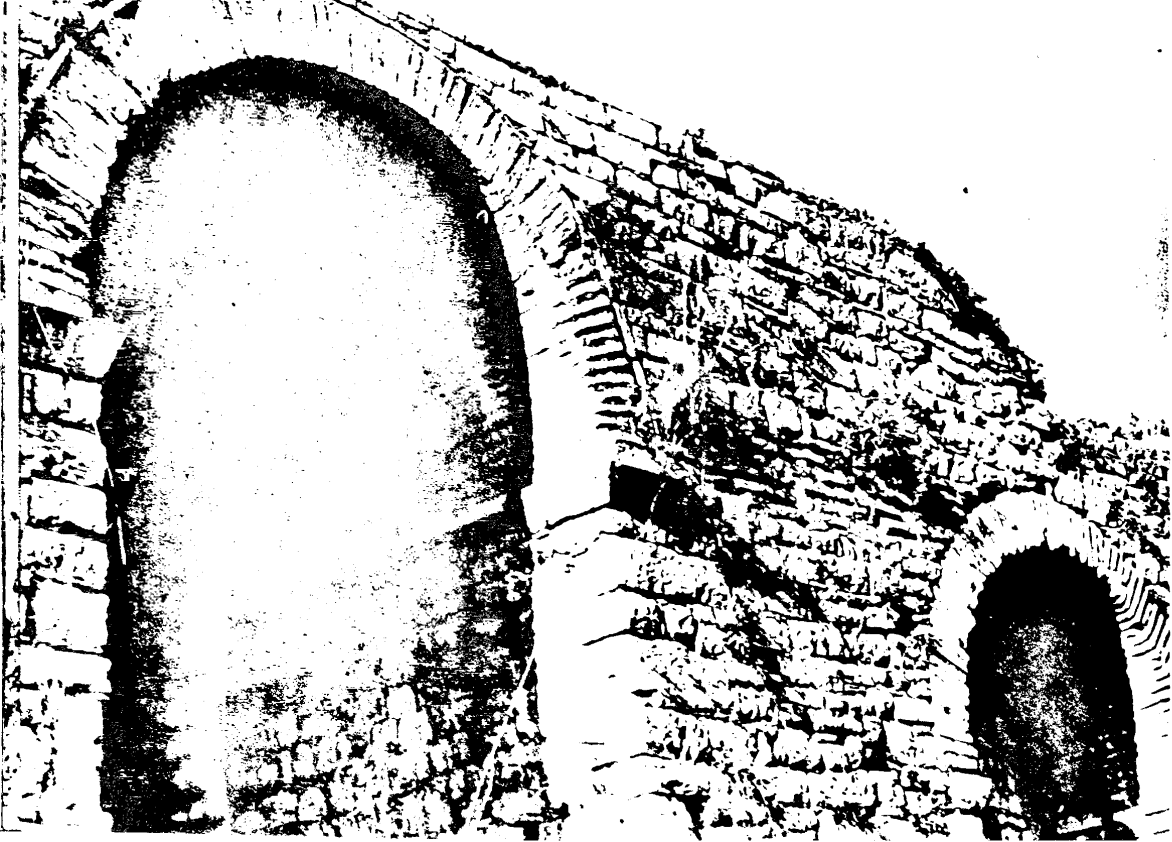
εσωτερικό προς τη δυτική πλευρά

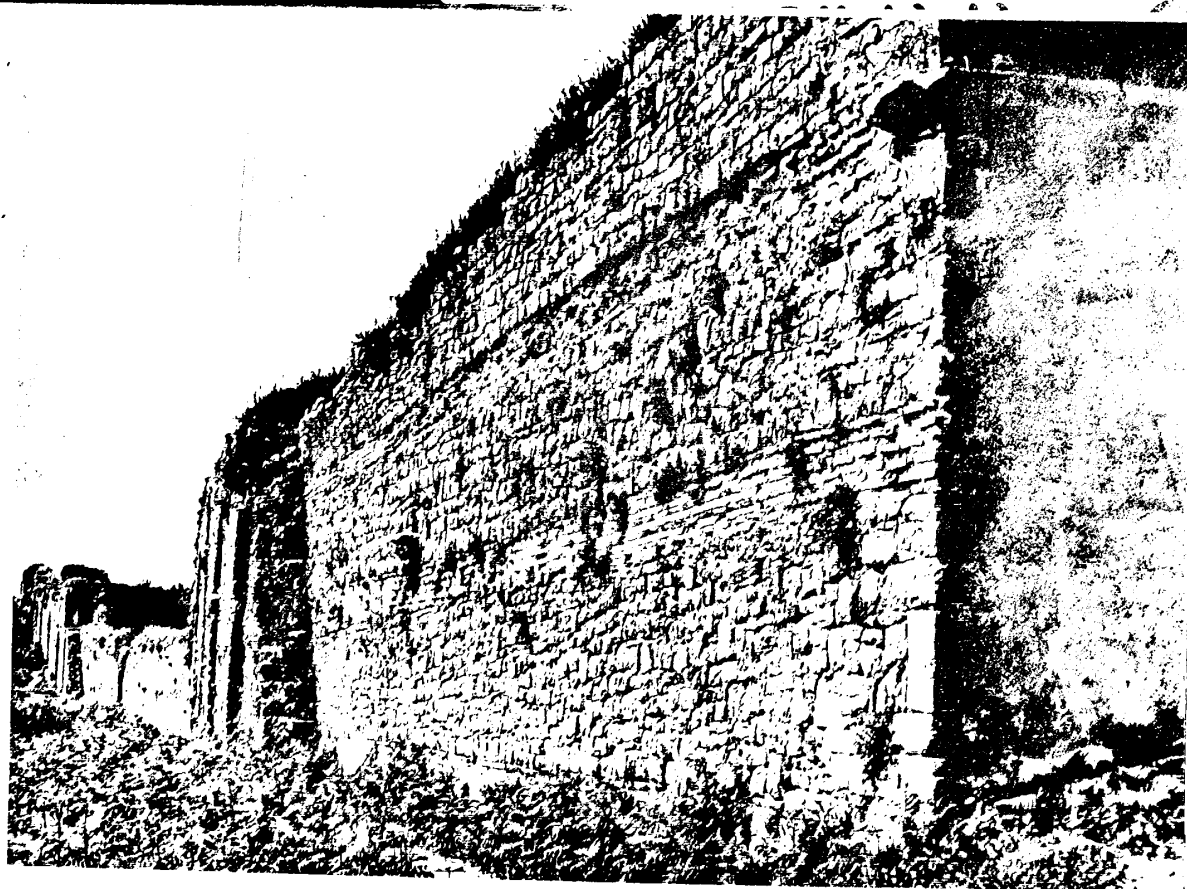

κεντρική πύλη

άποψη ανατολικής πλευράς

Το κάστρο της Πρέβεζας δημιουργήθηκε τον 16ον αι. μ.Χ. από το Σουλτανο Βαγιαζίτ το Β'. Μετά, όταν την πόλη κατείχαν οι Ενετοί, στις αρχές του 1700, συμπλήρωσαν και ισχυροποίησαν τα τείχη. Περὶ και ένα χιλιόμετρο δυτικότερα, στην έξοδο ακριβώς προς το Ιόνιο, δεσπόζει το σκαρό του Παντοκράτορα.

The castle of Preveza was built in the sixteenth century by Vayazit the second and was repaired by the Venetians (18th c.A.D.). The fort of Pantocrator rises a hundred m. further to the west.

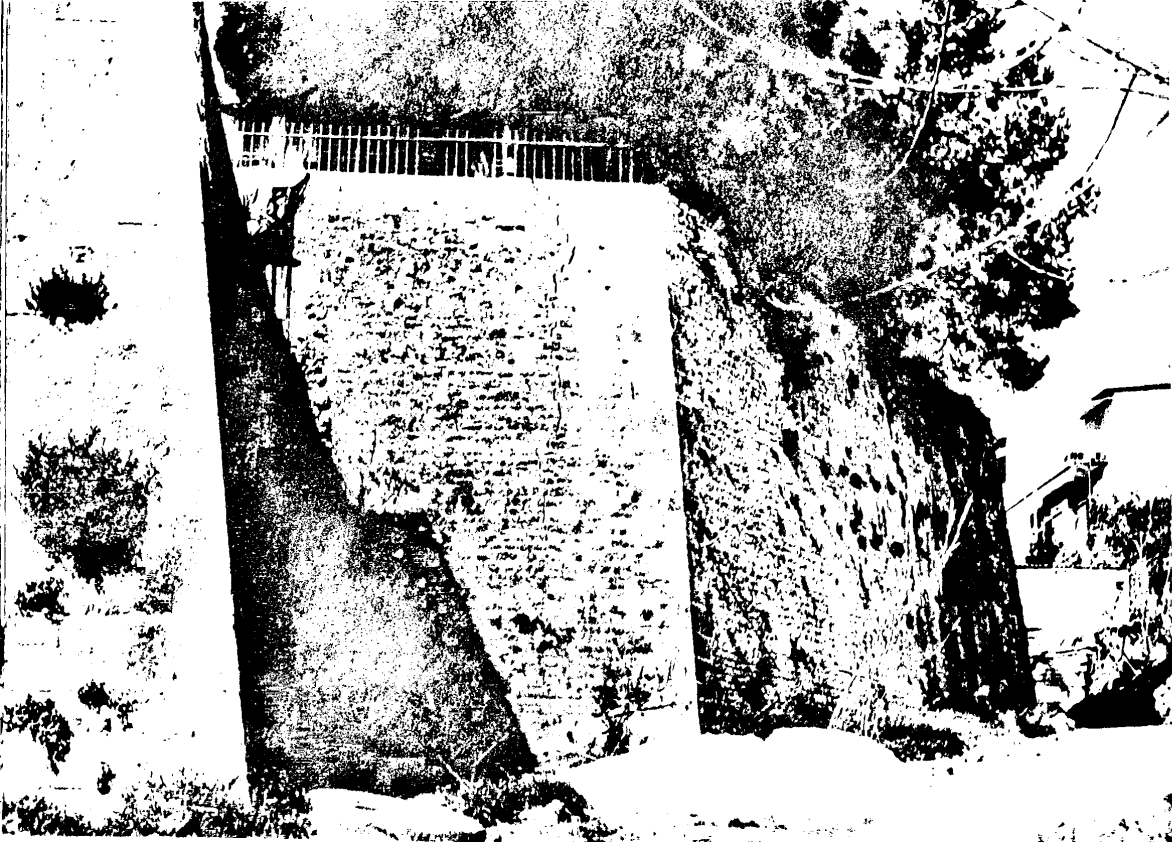
La forteresse de Prévèza a été créée au 16e siècle par Sultan Vayazit II et a été reconstruite par les Véniciens au 18e siècle. A 1000 mètres vers l' Ouest domine le castre de Pantocrator.

Πρέβεζα: αρχαία γεωγραφία

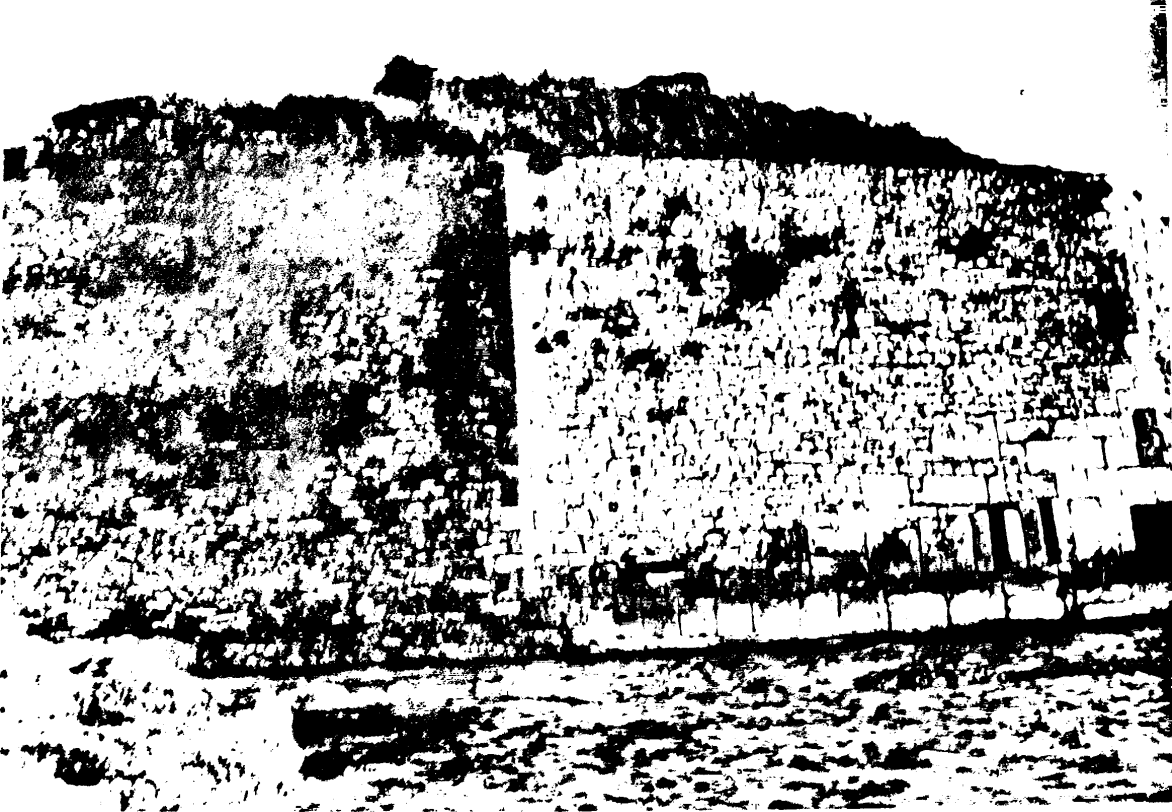

λεπτομέρεια

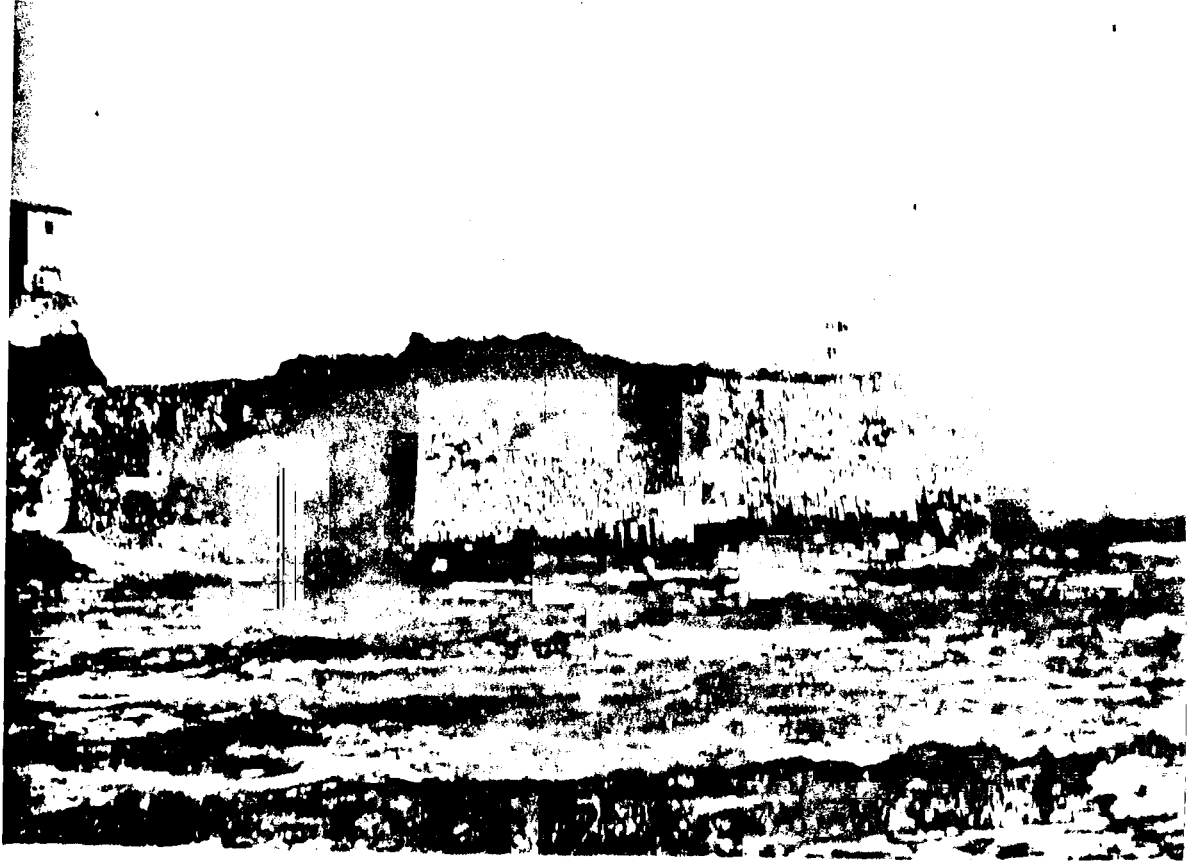

Παντοκράτορας, τείχος

αποψη δυτικής πλευράς

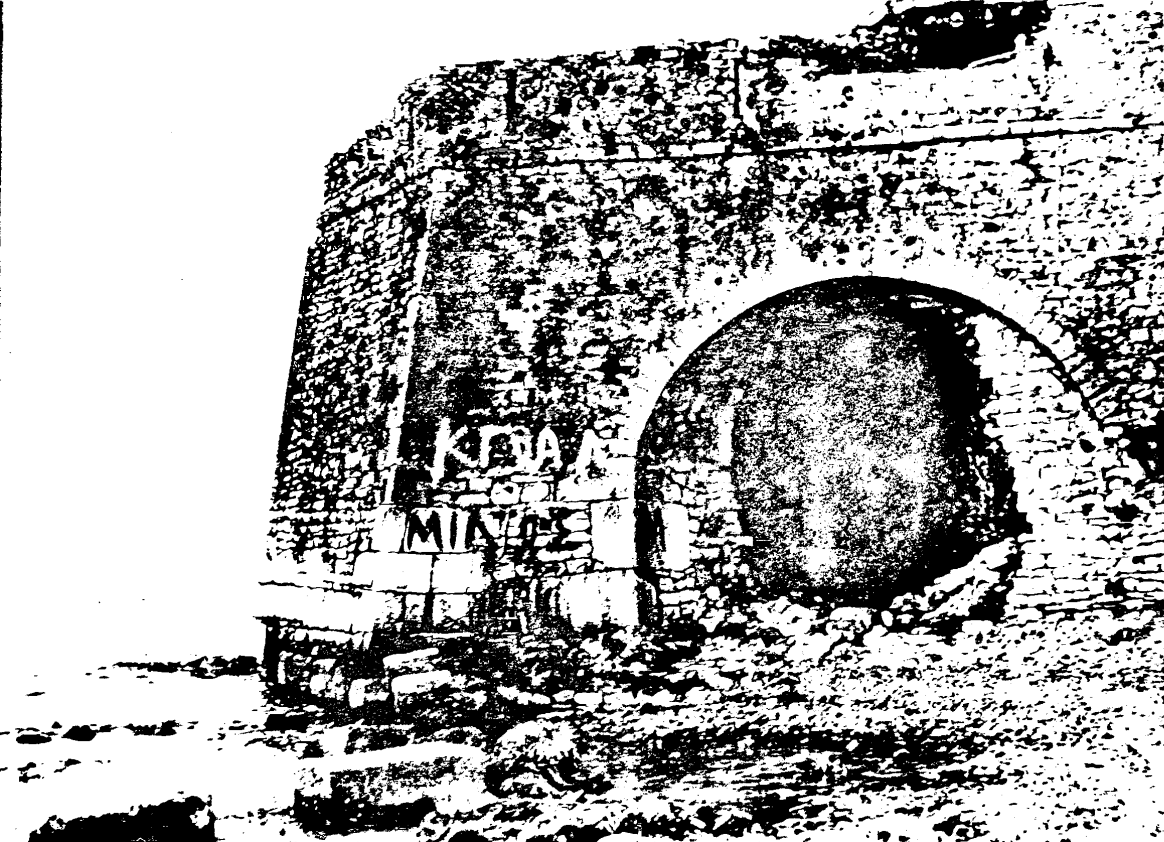

επάλξεις

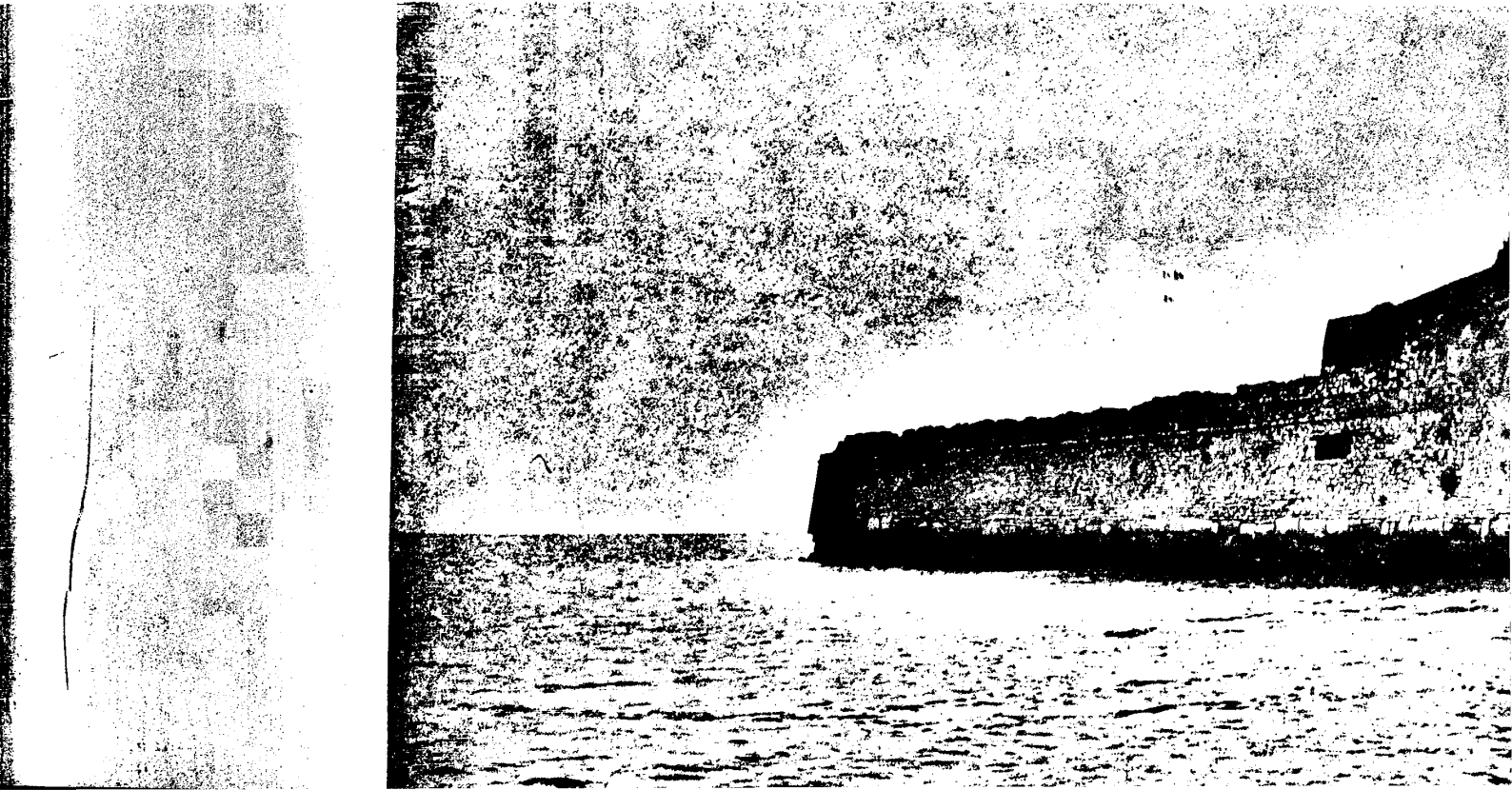

άλλη άποψη

καμάρα, βόρεια

Το φρούριο της Πάργας είναι βενετικό κτίσμα του 15ου μ.Χ. αι. Με την κατάληψη αργότερα της πόλης από τον Αλή Πασά, το σατράπη της Ηπείρου, ολοκληρώνεται και βελτιώνεται.

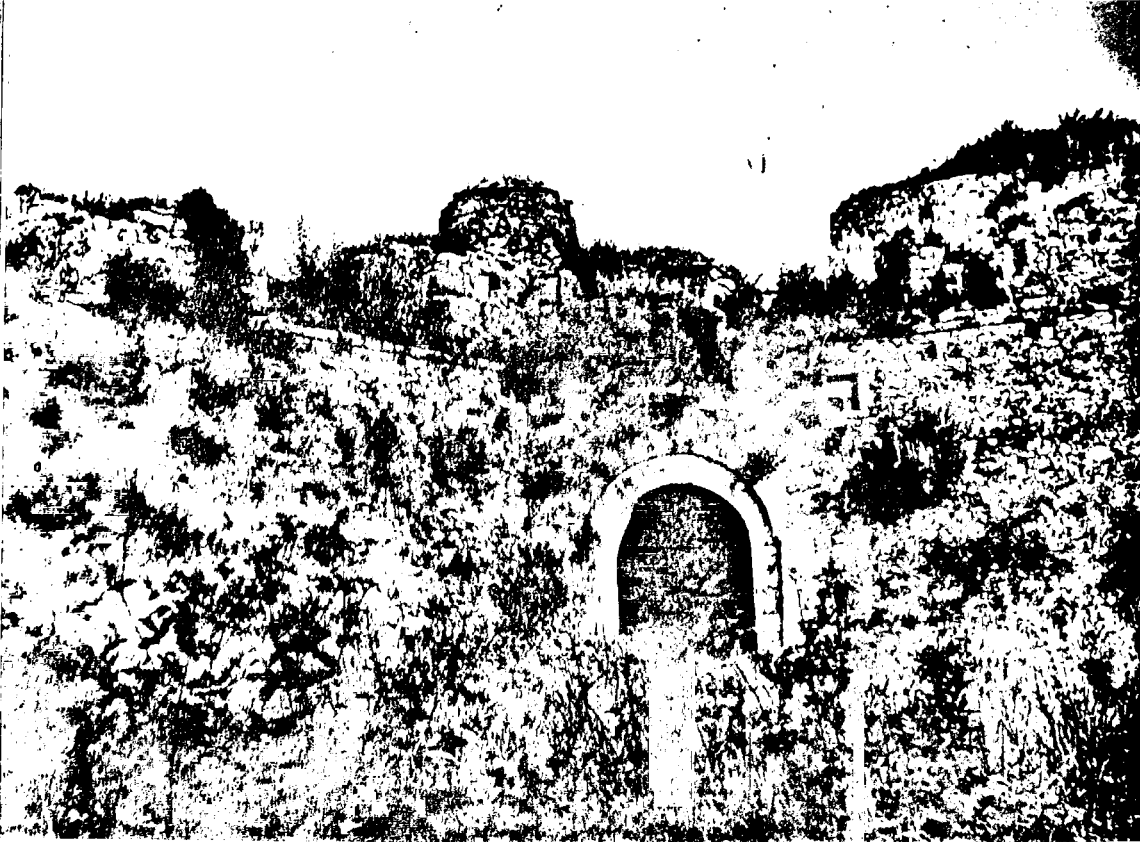
The fort of Parga is a Venetian building of the fifteenth century.

La forteresse de Parga est un édifice vénétien du 15e siècle.

Κάστρο της Πάργας: άποψη

ανατολική πλευρά

επάλξεις

άλλη άποψη

η έξοδος

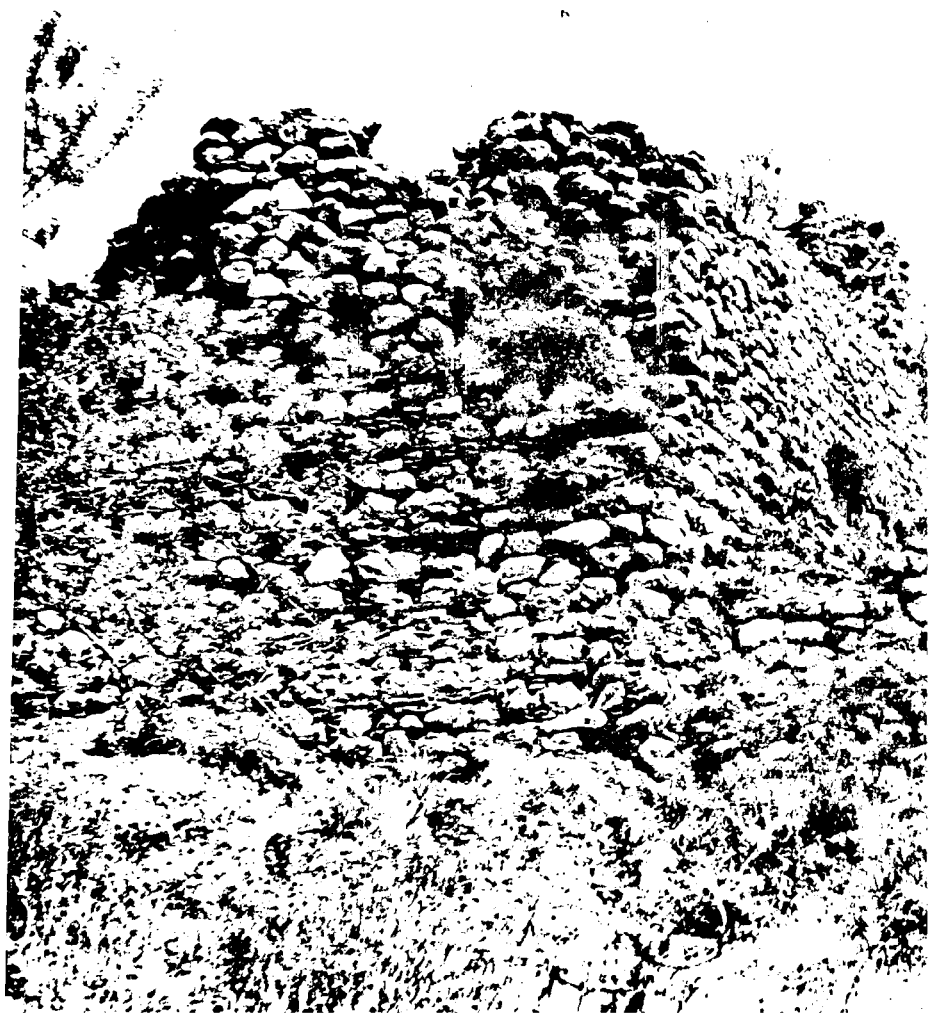
Το κάστρο της Παραμυθιάς, έργο των Βυζαντινών, συμπλήρωσε προϋπάρχον ακέρητο φρούριο της ελληνιστικής εποχής. Πιο ανατολικά εδέσποζε το κάστρο του Γαλατά.

Built during the hellenistic times the castle of Paramythia was rebuilt and strengthened by the Byzantines.

La forteresse de Paramythia a été bâtie pendant les temps byzantins et a complété une forteresse infranchissable des temps hellénistiques. Plus à l' est domine le castre de Galata.

δυτικός πύργος

Λεπτομέρεια

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Α. Βρανούση: *Ιστορικά και τοπογραφικά του μεσαιωνικού κάστρου των Ιωαννίνων*, Αθήνα 1968
- Π. Αραβαντινού: *Χρονογραφία της Ηπείρου, Εν Αθήναις 1856*
- Σερ. Βυζάντιου: *Δοκίμιον ιστορικής τινος περιλήψεως της ποτε αρχαίας και εγκρίτου ηπειρωτικής πόλεως Άρτης και της ωσαύτης νεωτέρας πόλεως Πρεβέζης, Εν Αθήναις 1884*
- Σωτ. Δάκαρη: *Το κάστρο των Ραγών, περιοδ. «Δωδώνη», Γιάννινα 1977*
- Αλ. Φιλαδέλφως: *Νικόπολις, Αθήνα 1928*
- Β. Κραψίτη: *Ιστορία της Παραμυθιάς, Αθήνα 1985*.

φωτογραφία εξωφύλλου: μπό το κάστρο των Ιωαννίνων.

